

**«ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**«ԳՅՈՒՄՐՈՒ ԿԱՐԱ-ՄՈՒՐԶԱՅԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶ»
ՊՈԱԿ-Ի ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2025

ՆԱԽԱԲԱՆ

Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջի (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ կամ քոլեջ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 4 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Առանձանահատուկ շեշտադրվել է հաստատության և գործատուների հետ համագործակցությունը և դրա ազդեցությունը կրթության բովանդակության վրա:

Զեկույցը պարունակում է քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄՈՒՀ-ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ.....	
ԱՄՓՈՓՈՒՄ	5
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	12
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ	12
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ	12
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	15
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ	15
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	17
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	22
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ	28
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ	32
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ	36
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ	39
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ	44
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ	47
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	51
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	55
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	56
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ	56
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑԸ	57
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ	59
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	61
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ	62
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	63

ՄՈՒՀ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔԱՏԸ

ՄՈՒՀ-ի գործունեությունը և պատմությունը.

1924թ. կոմպոզիտոր, երգչախմբավար, հասարակական գործիչ Դանիել Ղազարյանը Լենինականում հիմնել է երաժշտական ստուդիա, որի հիման վրա նույն տարում ստեղծվել է երաժշտական դպրոց, իսկ 1934 թվականին հիմնադրվել է Լենինականի երաժշտական ուսումնարանը:

1954 թ. երաժշտական ուսումնարանն անվանվել է հայ բազմաձայնության հիմնադիր Քրիստափոր Կարա-Մուրզայի անունով:

2004 թ. «Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան երաժշտական ուսումնարանը» դարձել է «Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական ուսումնարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն: 2006 թ. «Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական ուսումնարան» ՊՈԱԿ-ը վերանվանվել է «Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջ» ՊՈԱԿ:

Քոլեջը գտնվում է ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման առաջին շրջափուլում:

ՄՈՒՀ-ի զարգացման ուղղությունները և կրթական ծրագրերը

Քոլեջը 2025-2026 ուստարում իրականացնում է Որակավորումների ազգային շրջանակի 5-րդ մակարդակում միջին մասնագիտական կրթական 5 կրթական ծրագիր՝ Երաժշտական գործիքների կատարողական արվեստ՝ ըստ գործիքների տեսակների, Երգեցողություն, Դիզայն, Երաժշտության տեսություն, Պարարվեստ:

Քոլեջում հիմնական և միջնակարգ կրթության հիմքով սովորում է 123 ուսանող: Ուսանողները սովորում են առկա կրթաձևում:

Քոլեջում դասավանդում են 58 դասախոս (այդ թվում՝ նվագակցողներ), որից 29-ը՝ համատեղության կարգով: 2025-2026 ուստարում պրակտիկ ոլորտից ներգրավված դասախոսների թիվը 35-ն է: 2025-2026 ուստարում քոլեջում դասավանդում է 22 շրջանավարտ:

Շրջանավարտների 25,7%-ը աշխատում են իրենց մասնագիտությամբ՝ հիմնականում երաժշտական, արվեստի դպրոցներում, նվագախմբերում և արվեստանոցներում: Շրջանավարտների շուրջ 60%-ը շարունակում են իրենց կրթությունը նույն ուղղությամբ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:

ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐԴՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՍՓՈՓՈՒՄ

Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջի փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Փորձագիտական գնահատման ընթացքում խումբը նկատի է ունեցել, որ քոլեջը տարածաշրջանի արվեստի ոլորտում ունի կարևոր դեր և նշանակություն: Մինևույն ժամանակ, հաշվի է առնվել, որ քոլեջն ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնում է առաջին անգամ և գտնվում է որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման սկզբնական փուլում:

Գնահատում իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ քոլեջը միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություն է, որի առաքելությունն է ուսուցանվող մասնագիտությունների գծով ոլորտի մրցունակ, մշակութային արժեքները պահպանող և զարգացնող, ինչպես նաև ստեղծագործական աշխատանքի ունակ պատասխանատու մասնագետների պատրաստումը՝ ապահովելով կրթության արդի պահանջներ և նորարարական մոտեցումներ:

Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջը հանդես է գալիս որպես Շիրակի մարզի մշակութային-կրթական համակարգի առանցքային օղակ: Քոլեջը իր գործունեությունը ծավալում է՝ ապահովելով երաժշտական/արվեստի դպրոցներից մինչև բուհական կրթություն և մասնագիտական միջավայր կրթական շղթայի իրագործումը: Այս շղթան ապահովում է քոլեջում դիմորդների շարունակական հոսքը և հաստատության գործունեության կայունությունը, ինչպես նաև ապագա մասնագետների հոսքը դեպի աշխատաշուկա:

Քոլեջի առաքելությունն ու ռազմավարական առաջնահերթություններն արտացոլում են տարածաշրջանում արվեստի կրթության կարևոր դերակատարությունը. հաստատությունը ոչ միայն ապահովում է մասնագիտական կրթության հասանելիություն, այլև պահպանում է մշակութային շարունակականությունը, զարգացնում համայնքի ստեղծագործական ներուժը և իրականացնում է երաժշտական ու գեղարվեստական կրթության տարածքային կենտրոնի դերակատարում:

Առաքելության և ռազմավարական կառավարման վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջը վերջին տարիներին ներդրել է պլանավորման ավելի համակարգված մոտեցում և փորձում է կապ ստեղծել ռազմավարական նպատակների, կրթական գործընթացների և ռեսուրսների կառավարման միջև: Մակայն առաքելության հստակեցման բացակայությունը դեռևս թույլ չի տալիս ամբողջությամբ հասկանալ, թե ինչպես է ռազմավարական պլանավորումը միտված կրթական ծրագրերի ուղղությունների զարգացմանը: Քոլեջի համար առաքելության ճշգրտումը կարող է դառնալ զարգացման կարևոր գործիք, քանի որ թույլ կտա կապել կրթական առաջարկը զբաղվածության պահանջների և տարածաշրջանում մշակութային կրթության ակնկալիքների հետ, ինչպես նաև ավելի հստակ համադրել կրթական ծրագրերը, ռեսուրսները և զարգացման առաջնահերթությունները՝ ապահովելով հետևողականություն կառավարման բոլոր մակարդակներում:

Կառավարման գործընթացների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ որոշումների կայացումը, հատկապես ուսումնական գործընթացների, համագործակցությունների և ռեսուրսների բաշխման ոլորտում, աստիճանաբար դառնում է ավելի ընդգրկուն և մասնակցային, սակայն դեռևս ամբողջությամբ չի հենվում տվյալների վերլուծության վրա: Շահակիցներից հավաքագրվող տեղեկությունները հիմնականում վերաբերում են կարծիքների և գոհունակության գնահատմանը, և դրանց կառուցվածքը սահմանափակում է տվյալների մեկնաբանման և պատճառահետևանքային կապերի բացահայտման հնարավորությունը: Արդյունքում որոշումները հաճախ հիմնվում են առանձին հանդիպումների կամ անհատական դիտարկումների վրա, ոչ թե համակարգված վերլուծության:

Որակի ներքին ապահովման համակարգի ձևավորումը քոլեջում սկզբնական փուլում է: Գործողությունները չունեն չափելի արդյունքներ, ինչի հետևանքով դժվար է գնահատել՝ իրականացված քայլերն ինչ ազդեցություն են ունեցել կրթական գործընթացի, ուսումնական միջավայրի կամ շահակիցների բավարարվածության վրա: Մինևույն ժամանակ, քոլեջում նկատվում են որակի մշակույթի ձևավորման նախադրյալներ՝ ներքին գնահատումների իրականացում, պարբերական քննարկումներ, որոշակի խնդիրների արձանագրում: Այս միտումը, եթե լրացվի չափելի ցուցանիշներով, տվյալների խորը վերլուծության մեխանիզմներով և ռազմավարության իրականացման հստակ մշտադիտարկմամբ, կարող է ապահովել կառավարման գործընթացների կանխատեսելիություն և կապ հաստատել փաստերի, որոշումների և արդյունքների միջև:

Քոլեջի կրթական ծրագրերի, դասախոսական ներուժի և ռեսուրսների վերաբերյալ իրականացված վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ հաստատությունը ձևավորել է մասնագիտական կրթության իրական գործնական միջավայր. ուսուցումը հիմնականում իրականացվում է փորձառու և պրակտիկ ոլորտում գործող դասախոսների ներգրավմամբ, ինչը ծրագրերին հաղորդում է գործնական և շուկայական պահանջներին համահունչ բնույթ: Այս առավելությունն ամրապնդում է քոլեջի դերը տարածաշրջանում՝ որպես միջին մասնագիտական արվեստի կրթության կենտրոն, որտեղ ուսանողները պայմանագրային և ոչ ֆորմալ համագործակցությունների միջոցով անմիջական շփում ունեն երաժշտական և մշակութային ոլորտի իրական գործընթացների հետ:

Այնուամենայնիվ, կրթական ծրագրերի նպատակների, վերջնաարդյունքների, մեթոդների և գնահատման չափանիշների միջև դեռևս համահունչությունը թույլ է: Ուսումնական արդյունքների քարտեզագրումը և դրանց համապատասխանեցումն առարկայական բովանդակությանն ու առաջադրանքներին ներկայումս իրականացվում է ոչ համակարգված և առանձին դասախոսների մոտեցումների հիմքով:

Դասախոսական կազմը քոլեջի կարևոր ռեսուրսներից է. ներգրավված են պրակտիկ ոլորտի փորձագետներ, որոնց գործունեությունն իրականացնում է ուսուցման գործնական ուղղվածությունը և ապահովում է կատարողական հմտությունների ձևավորման միջավայր: Միաժամանակ, դասախոսական բեռնվածության անհամաչափությունը, գնահատման միասնական մեխանիզմների բացակայությունը և մենթորության համակարգի ձևակերպված չլինելը կարող են սահմանափակել երիտասարդ դասախոսների ներուժի զարգացումը: Մասնագիտական զարգացման ոչ պլանավորված լինելը հանգեցնում է նրան, որ փորձի փոխանցումը տեղի է ունենում ոչ համակարգային կերպով, իսկ նոր մեթոդների ներդրումը կախված է անհատական նախաձեռնություններից:

Ռեսուրսների մասով, չնայած քոլեջը մշտապես իրականացնում է բարելավումներ՝ վերանորոգում, տարածքային հարմարեցումներ, երաժշտական գործիքների համալրում, դիզայնի ոլորտի համար գործընկերների ռեսուրսների կիրառում, ուսումնական միջավայրը դեռևս պահանջում է երկարաժամկետ ներդրումներ: Միևնույն ժամանակ, քոլեջի ռեսուրսների նպատակային և փուլային բարելավումը ցույց է տալիս կառավարման այն մոտեցումը, որ անգամ ռեսուրսների սահմանափակ լինելու պարագայում ձգտում է ապահովել կրթական միջավայրի շարունակական զարգացում:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ քոլեջը կարողանա համադրել երեք առանցքային ուղղությունները՝ ծրագրերի նպատակների և վերջնարդյունքների հստակեցում և քարտեզագրում, դասավանդման մեթոդների, առաջադրանքների և գնահատման չափանիշների միասնականացում, ռեսուրսների զարգացման ռազմավարական պլանավորում: Սա թույլ կտա ապահովել ուսուցման այնպիսի միջավայր, որտեղ ստեղծագործական, վերլուծական և գործնական կարողությունները ձևավորվում են համակարգված ու կանխատեսելի ձևով: Այս մոտեցումը կնպաստի ոչ միայն ուսումնական գործընթացի որակի բարձրացմանը, այլև շրջանավարտների կայուն մրցունակությանը, ինչը տարածաշրջանում քոլեջի դերն ավելի կուժեղացնի որպես արվեստի կրթության հաստատություն:

Ուսանողական աջակցությունը քոլեջում գործում է հիմնականում անհատական աշխատանքի միջոցով. անհատական պարապմունքները, դահլիճային փորձերը և դասախոսների կողմից տրամադրված հետադարձ կապը կարևոր դեր ունեն մասնագիտական հմտությունների ձևավորման գործում: Այս մոդելը, որը բնորոշ է արվեստի կրթությանը, ապահովում է ուսանողի հետ առանձին աշխատանք և հնարավորություն է տալիս զարգացնել կատարողական կարողությունները:

Հետազոտական մշակույթն արվեստի քոլեջի երկարաժամկետ զարգացման առանցքային պայմաններից է: Վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջում առկա են ստեղծագործական և վերլուծական տարրեր, սակայն դրանք չեն ձուլվում հետազոտական գործողությունների ամբողջական համակարգի մեջ: Հետազոտությունն արվեստի ոլորտում ուղղակիորեն կապված է մեթոդական մտածողության, մեկնաբանության հիմնավորման, կատարողական փորձի համեմատության, ստեղծագործության, ոճի ընտրության վերլուծության հետ: Քոլեջում այդ տարրերն առկա են՝ տարբեր ծրագրերում որպես առանձին նախաձեռնություններ, բայց դեռ չեն վերածվել միասնական մոտեցման, որը կարող է կապել ստեղծագործական աշխատանքը հետազոտական մտածողության հետ: Եթե քոլեջը կարողանա հետազոտական հմտությունները ձևակերպել որպես ուսումնառության արդյունք և ուսանողական առաջադրանքները կառուցել մեթոդաբանական հստակ հենքով, այն կստեղծի ստեղծագործական կրթության նոր մակարդակ, որտեղ ուսանողը ոչ միայն կատարող է, այլ նաև վերլուծող մասնագետ՝ ունակ հիմնավորելու իր ստեղծածը:

Քոլեջում արդեն ձևավորված են հաշվետվողականության մեխանիզմներ, ինչը կարևոր հիմք է վերահսկելի և կանխատեսելի կառավարման համակարգ ունենալու համար: Սակայն այս մեխանիզմների արդյունավետությունը կարող է զգալիորեն բարձրանալ, եթե փաստերի և գործողությունների ներկայացումը համալրվի վերլուծական բաղադրիչով: Դա կնշանակի, որ ոչ միայն ներկայացվում են կատարված գործողություններն ու ցուցանիշները, այլև մեկնաբանվում է դրանց ազդեցությունը, բացահայտվում են խնդիրների հիմնական պատճառները, ձևավորվում են միտումները և դրանցից բխող բարելավման ուղիները:

Թափանցիկության բարձրացման կարևոր պայմաններից է կայքի ստեղծումն ու նրա շարունակական համալրումը: Կայքը կարող է դառնալ այն հարթակը, որտեղ հրապարակվում են գործընթացները, արդյունքները, կարևոր փաստաթղթերը՝ հստակ սահմանելով, թե որ տեղեկատվության հրապարակման համար որ ստորաբաժանումն է պատասխանատու: Այս մոտեցումը թույլ կտա ոչ միայն ապահովել հանրության իրազեկումը, այլ նաև ներսում ձևավորել պատասխանատվության հստակ համակարգ, որտեղ յուրաքանչյուր բաժին գիտի իր դերը և իր հաշվետու լինելու շրջանակը:

Գործընկերների լայն շրջանակը ցույց է տալիս, որ քոլեջն ինտեգրված է տարածաշրջանի մշակութային դաշտին, իսկ արտերկրի գործընկերների հետ ձևավորված կապերը՝ հատկապես անհատական նախաձեռնությունների միջոցով, ցույց են տալիս միջազգային տեսանկյունից ներուժ: Մակայն միջազգայնացումը դեռևս չունի ինստիտուցիոնալ հիմք՝ այն հիմնականում անհատական կապերի վրա հիմնված գործընթաց է: Եթե քոլեջը կարողանա ձևավորել միջազգային համագործակցության ռազմավարություն, զարգացնել լեզվական կարողությունները, ներգրավել ուսանողներին փոխանակման, համատեղ ծրագրերի և նախաձեռնությունների մեջ, ապա կունենա ոչ միայն ճանաչելիություն, այլև նոր կրթական փորձառություն, որոնք կնպաստեն քոլեջի երկարաժամկետ կայուն զարգացմանը:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

1. քոլեջի առաքելությանը համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացումը և երաժշտության ու արվեստի ոլորտում տարածաշրջանի կարիքներին համապատասխան շրջանավարտների թողարկումը,
2. փոփոխությունների կառավարման կիրառվող ճկուն մոդելի առկայությունը՝ արձագանքելու նոր պահանջներին և իրականացնելու զարգացման գործողություններ,
3. պրակտիկ փորձառությամբ դասախոսների ներգրավմամբ ուսանողների կատարողական կարողությունների զարգացումը,
4. դասախոսական կազմի երիտասարդացման և սերնդափոխության միտումը և կայունության ապահովումը,
5. ուսումնական միջավայրի շարունակական, պլանավորված բարելավումը և արդիականացումը և գործատուների հետ համատեղ ռեսուրսների արդյունավետ կիրառումը,
6. հասարակությանն արժեքների փոխանցման, երաժշտական ճաշակի ձևավորմանն ուղղված շարունակական աշխատանքների և միջոցառումների իրականացումը,
7. «Երաժշտական/արվեստի դպրոց – քոլեջ – արվեստի բուհ – մասնագիտական միջավայր» շարունակական շղթայի շրջափուլի կայուն գործարկումը՝ ապահովելով դիմորդների ներգրավում և մասնագետների շարունակական պատրաստում ոլորտի համար:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

1. ռազմավարական նպատակների գնահատման ցուցիչների չափելի չլինելը, հաշվետվությունների ոչ վերլուծական բնույթը և դրանց արդյունքների վերլուծության պակասը հաջորդ տարվա պլաններում,
2. ուսանողներին տրվող առաջադրանքների և ուսումնառության արդյունքների համապատասխանեցման մեխանիզմների թույլ կապը,
3. արվեստի և երաժշտության ոլորտին հատուկ գնահատման գործիքների և չափանիշների ոչ համակարգված կիրառումը բոլոր կրթական ծրագրերում,

4. դասախոսական կազմի կարիքների գնահատման և ըստ դրանց վերապատրաստումների, մասնագիտական զարգացման միջոցառումների կազմակերպման միջև առկա թույլ կապը,
5. քոլեջի կրթական ծրագրերի առանձնահատկություններին համապատասխան հետազոտական առաջադրանքների ոչ լիարժեք արտացոլումը կրթական ծրագրերում և դրանց գնահատման մեխանիզմների բացակայությունը,
6. միջազգայնացման գործընթացներում ուսանողների և դասախոսների ընդգրկման ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների բացակայությունը,
7. որակի ապահովման համակարգի կողմից հաստատության բոլոր ուղղությունների վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման մեխանիզմների սակավությունը և տվյալների ոչ ամբողջական լինելը կառավարչական որոշումների կայացման և կրթական ծրագրերի բարելավման համար:

Խորհրդատվություններ.

Տվյալահենք կառավարում

1. Մշակել քոլեջի ռազմավարական ծրագրի գնահատման հստակ մեխանիզմներ՝ ներառելով չափելի ցուցիչներ (օր.՝ աշխատաշուկայում շրջանավարտների զբաղվածության տոկոս, տեղական/միջազգային համագործակցությունների թիվ և այլն)՝ ապահովելով պարբերական գնահատում և հաշվետվողականություն:
2. Կատարել շահակիցների կարիքների պարբերական վերհանում և վերլուծություն՝ հասկանալու, թե ինչ գիտելիքներ ու հմտություններ են պահանջում գործատուները, այդ տեղեկատվության հիման վրա կատարելագործել քոլեջի ռազմավարական, կրթական ծրագրերը՝ ապահովելով դրանց համապատասխանությունը ոլորտային զարգացման միտումներին:
3. Սահմանել կառավարչական որոշումների (օր.՝ ռեսուրսների բաշխում) կայացման համար անհրաժեշտ տվյալների շրջանակը, ապահովել այդ տվյալների պարբերական հավաքագրումը, վերլուծությունն ու օգտագործումը:
4. Սահմանել կրթական ծրագրերի, կառավարման և վերանայման գործընթացների պատասխանատվության շրջանակը՝ հստակ ամրագրելով ցիկլային հանձնաժողովների աշխատանքների ուղղությունները:
5. Հաշվետվություններում ավելացնել վերլուծական բաղադրիչը՝ նախապես վերլուծվելով նախորդ պլանների իրականացման արդյունքները, ձեռքբերումներն ու բարելավում պահանջող ուղղությունները և այդ ուսումնասիրության հիման վրա սահմանել հաջորդ տարվա նպատակները և գործողությունները:
6. Հստակեցնել որակի ապահովման քաղաքականության և տարեկան պլանի փոխկապակցությունը՝ պլանավորված գործողությունները կապելով քաղաքականությամբ սահմանված նպատակներին և ցուցիչներին:
7. Սահմանել չափելի ցուցիչներ՝ ուսանողների և դասախոսների բավարարվածության, կրթական ծրագրերի արդյունավետության և բարելավման արդյունքների գնահատման համար:
8. Մշակել և ներդնել կարիքների վերհանման բազմազան մեխանիզմներ՝ բացի հարցումներից ներառելով դասալսումներ, ֆոկուս-խմբային քննարկումներ, ուսանողական խորհրդի հետ պարբերական հանդիպումներ, գործատուների հետ խորհրդակցություններ:

9. Ապահովել հարցումների արդյունքների պարբերական վերլուծություն ըստ կրթական ծրագրերի՝ առանձնացնելով ծրագրերում առկա խնդիրները և մշակել բարելավման պլաններ:

Որակավորումների արժանահավատ շնորհում

10. Հստակեցնել և ամրագրել կրթական ծրագրերի պարբերական վերանայման մեխանիզմները՝ ներգրավելով գործատուներին, շրջանավարտներին և դասախոսներին՝ ուսումնասիրելով աշխատաշուկայի պահանջները և համադրելով դրանք շրջանավարտների կարողությունների հետ:

11. Վերանայել ուսումնառության արդյունքների և մոդուլների համապատասխանեցման քարտեզագրումը՝ հստակ ցույց տալով կապը ուսումնառության արդյունքի, դասավանդման մեթոդների և գնահատման գործիքների միջև:

12. Մշակել յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի պրակտիկայի մանրամասն նկարագրություն՝ սահմանելով ուսանողների կատարելիք առաջադրանքները, ակնկալվող հմտությունները, գնահատման չափանիշները:

13. Սահմանել ամփոփիչ ատեստավորման հստակ գնահատման չափորոշիչներ՝ ներառելով ոչ միայն տեխնիկական և կատարողական որակը, այլ նաև վերլուծական, ստեղծագործական և մեկնաբանման բաղադրիչները:

14. Դիտարկել աշխատաշուկայում պահանջվող կարողությունների՝ գնահատման արդյունքում ընտրովի և նախասիրական մոդուլների հնարավոր ներդրումը՝ բարձրացնելու շրջանավարտների մրցունակությունը և շեշտադրելու նրանց մրցակցային առավելությունը:

15. Ներդնել դասալսումների և փոխադարձ դասալսումների պլանավորման և իրականացման համակարգ, արդյունքները վերլուծել կրթական ծրագրերի մակարդակով՝ դրանց հիման վրա մշակելով դասախոսների մասնագիտական զարգացման միջոցառումներ:

16. Մշակել դասավանդման գործընթացում ներքին լավագույն փորձի դուրսբերման և տարածման մեխանիզմներ՝ խթանելով պարբերական մասնագիտական քննարկումները և փորձի փոխանակումը ինչպես առանձին կրթական ծրագրերի, այնպես էլ ամբողջ քոլեջի մակարդակում:

17. Ըստ կրթական ծրագրերի առանձնահատկությունների՝ իրականացնել դասախոսների վերապատրաստումներ, որոնք կներառեն մեթոդական, մանկավարժական և գործնական հմտությունների զարգացում:

18. Համակարգել սկնակ դասախոսների մասնագիտական զարգացման աշխատանքները՝ ներդնելով մենթորության համակարգ՝ հնարավորություն տալով փորձառու դասախոսներին համակարգված ձևով փոխանցելու իրենց մեթոդական և մասնագիտական փորձը նոր կադրերին:

19. Ապահովել ռեսուրսների բարելավման և տարածքների վերանորոգման պլանավորման շարունակականությունը՝ սահմանելով առաջնահերթ ուղղություններ և հաշվի առնելով կրթական ծրագրերի առանձնահատկությունները:

20. Ակտիվացնել դրամաշնորհային ծրագրերում և գործընկերային նախաձեռնություններում քոլեջի մասնակցությունը՝ ներգրավելով լրացուցիչ ֆինանսավորման աղբյուրներ ենթակառուցվածքների բարելավման և ռեսուրսների բազմազանեցման համար:

Երկարաժամկետ զարգացում

21. Ներդնել շրջանավարտների հետագծի պարբերական մշտադիտարկման մեխանիզմներ (6 ամիս/1 տարի պարբերականությամբ)՝ տվյալները դնելով կրթական ծրագրերի բարելավումների հիմքում:
22. Հստակեցնել երաժշտության, դիզայնի և պարարվեստի ոլորտներում հետազոտական ուղղությունները:
23. Կրթական ծրագրի ողջ ընթացքի համար պլանավորել այն փուլերը, որտեղ հետազոտական առաջադրանքները պետք է դառնան պարտադիր բաղադրիչ՝ հստակեցնելով դրանց ձևաչափերը (վերլուծական աշխատանք, ստեղծագործական նախագիծ) և կապը ուսանողների կողմից ձեռքբերվող վերջնարդյունքների, կարողությունների հետ:
24. Դիպլոմային և ստեղծագործական աշխատանքներում որպես պարտադիր մաս ներառել հետազոտական բաղադրիչը, սահմանել աշխատանքի ներկայացման տեխնիկական պահանջները (ծավալ, կառուցվածք, ձևաչափ)՝ ապահովելով աշխատանքների միասնական և համադրելի մոտեցում:
25. Գործարկել պաշտոնական կայքը՝ շահակիցների համար հասանելի դարձնելով կրթական ծրագրերի, ընդունելության, միջոցառումների և փաստաթղթերի վերաբերյալ ամբողջական և թարմացված տեղեկատվություն:
26. Հստակ սահմանել հասարակական կապերի պատասխանատուի, PR և SMM գործառույթների շրջանակը՝ քոլեջի մասին հանրային իրազեկումն ընդլայնելու համար:
27. Հստակեցնել համագործակցությունների նպատակներն ու ակնկալվող արդյունքները՝ սահմանելով չափելի ցուցանիշներ՝ համագործակցությունների արդյունավետությունը գնահատելու համար:
28. Քայլեր ձեռնարկել քոլեջի ներգրավման ուղղությամբ «Էրազմուս+» կարողությունների զարգացման ծրագրերում՝ դասախոսների կարողությունների զարգացմանը և մասնագիտական առաջընթացին նպաստելու համար:
29. Նպաստել օտար լեզուների գործնական կիրառմանը՝ ուսումնական գործընթացում ներառելով առաջադրանքներ, նյութեր և մասնագիտական գրականություն օտար լեզուներով:

Արմենուհի Մհերյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

29-ը դեկտեմբերի, 2025 թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Կարա-Մուրգայի անվան պետական երաժշտական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի՝ կողմից.

Արմենուհի Մհերյան՝ տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ, Հայաստանի Եվրոպական համալսարանի Տնտեսագիտության և ֆինանսների ամբիոնի վարիչ, փորձագիտական խմբի ղեկավար:

Հռիփսիմե Մարոնյան՝ Խ. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի Գեղարվեստական Կրթության ֆակուլտետի կերպարվեստի ամբիոնի դասախոս, «Մարոնյան նորաձևության ստուդիո»-ի տնօրեն, փորձագիտական խմբի անդամ:

Նաիրա Խաչատրյան՝ Երևանի Առնո Բաբաջանյանի անվան երաժշտամանկավարժական քոլեջի դասախոս, փորձագիտական խմբի անդամ:

Անի Շահբազյան՝ Երևանի թեթև արդյունաբերության պետական քոլեջի ուսանող, փորձագիտական խմբի ուսանող անդամ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ Քաղաքականության մշակման բաժնի մասնագետ **Մերի Բարսեղյանը:**

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողը, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Կարա-Մուրգայի անվան պետական երաժշտական քոլեջի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո քոլեջի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով ուսումնական հաստատությունների՝ ինքնավերլուծություն իրականացնելու կարողությունների պակասը և քոլեջներում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման կարևորությունը՝ ՈԱԱԿ-ը առցանց աշխատաժողովներ է իրականացրել: Աշխատաժողովների ընթացքում հավատարմագրվող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվել են ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈՒ հաստատությունների համար, ինստիտուցիոնալ

¹ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱՎԵՐԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

հավատարմագրման հարցաշարը, ինքնավերլուծության ձևաչափը, SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները և այլն:

Քոլեջին ընթացիկ աջակցություն տրամադրելու և ընթացիկ հարցերին պատասխանելու նպատակով կազմակերպվել են նաև միջանկյալ հանդիպումներ:

Կարա-Մուրգայի անվան պետական երաժշտական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է 26.06.2025թ.-ին: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների՝ ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնառական համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈՒՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց²:

Նախնական այց

Հոկտեմբերի 13-ին առցանց հանդիպում է տեղի ունեցել Կարա-Մուրգայի անվան պետական երաժշտական քոլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը, փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քոլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2025 թ. հոկտեմբերի 20-22-ն ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քոլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկլուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով: Առաջնորդվելով Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասալսումներ, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն³, ռեսուրսների դիտարկում⁴ և այլն: Փորձագիտական խմբի անդամները նաև մասնագիտական հանդիպումներ են ունեցել քոլեջի կողմից ներկայացված կրթական ծրագրերի պատասխանատուների, դասավանդող դասախոսների և ուսանողների հետ:

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

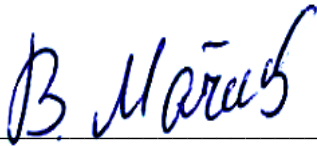
³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

⁴ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը բոլոր փորձագետների հաստատումից հետո տրամադրվել է քվեջին 2025 թվականի դեկտեմբերի 23-ին: Քվեջն առարկություններ չի ներկայացրել զեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ՝ համապատասխան գրությամբ արձագանքելով զեկույցին: Այնուհետև փորձագիտական խումբը պատրաստել է զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը փորձագիտական խմբի բոլոր անդամների հաստատումից հետո տրամադրվել է քվեջին:

Մերի Բարսեղյան

Փորձագիտական խմբի համակարգող

29-ը դեկտեմբերի, 2025 թ.

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր

Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջի 2024-2029 թթ. Ռազմավարական ծրագրի համաձայն՝ քոլեջի առաքելությունն ուսուցանվող մասնագիտությունների գծով ոլորտի մրցունակ, մշակութային արժեքները պահպանող և զարգացնող, ինչպես նաև ստեղծագործական աշխատանքի ունակ պատասխանատու մասնագետների պատրաստումն է՝ ապահովելով կրթության արդի պահանջներ և նորարարական մոտեցումներ: Առաքելության այս ձևակերպումն ընդգրկում է երեք կարևոր բաղադրիչ՝ մասնագիտական պատրաստվածություն, մշակութային ու ազգային արժեքների պահպանում, ստեղծագործական ու նորարարական կարողությունների զարգացում: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ կրթական ծրագրերի նպատակները և բովանդակությունը համապատասխան են այն առաքելությանը, որը սահմանված է քոլեջում՝ շեշտադրելով երաժշտության և արվեստի մյուս ուղղություններով մասնագետների պատրաստումը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում ձևավորված է «երաժշտական/արվեստի դպրոց-քոլեջ-արվեստի ուղղվածություն ունեցող բուհ-աշխատաշուկա» շարունակական շղթան, որի շրջանակում երաժշտական դպրոցների սաները դառնում են քոլեջի ուսանողներ, այնուհետև անցնում պրակտիկա այդ հաստատություններում կամ գործընկեր կազմակերպություններում և հետագայում դառնում այդ կառույցների աշխատակիցներ կամ ուսումը շարունակում են ոլորտային բուհերում: Այս շղթան ցույց է տալիս, որ քոլեջն ամրագրված դեր ունի տարածաշրջանի երաժշտական և արվեստի կրթության համակարգում: Շարունակական կրթական շղթան ձևավորում է տարածաշրջանում համապատասխան մասնագետների պատրաստման պահանջարկը:

Շրջանավարտների հետազոծի վերաբերյալ տվյալները ցույց են տալիս, որ 25.7%-ը աշխատում են իրենց մասնագիտությամբ, իսկ շուրջ 60%-ը շարունակում են կրթությունը նույն ուղղությամբ գործող բուհերում՝ ներառյալ Երևանի պետական կոնսերվատորիայի և Գեղարվեստի պետական ակադեմիայի Գյումրու մասնաճյուղերը: Այս տվյալները ցույց են տալիս շրջանավարտների մասնագիտական ուղղվածության պահպանումը՝ թե՛ աշխատանքի, թե՛ ուսումը շարունակելու գծով:

Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է նաև, որ քոլեջը պահպանել է իր պատմական անվանումը՝ չվերանվանվելով «արվեստի քոլեջ»՝ չնայած պարարվեստի և դիզայնի կրթական ծրագրերի ներդրմանը: Անվան պահպանման որոշումը հիմնավորված է հաստատության երկարամյա մասնագիտացմամբ երաժշտական կրթության ոլորտում և անվանի հայ կոմպոզիտոր, խմբավար Քրիստափոր Կարա-Մուրզայի անվան մշակութային արժեքի պահպանման կարևորությամբ: Անվան պահպանումը կարևոր ազդակ է հաստատության ինքնության պահպանման համար, ինչպես նաև ձևավորում է

հաստատության ճանաչելիությունն ու ընկալումը՝ որպես երաժշտական ուղղվածությամբ յուրահատուկ մասնագիտական հաստատություն տարածաշրջանում:

Նախորդ (2019–2024թթ.) և գործող (2024–2029թթ.) ռազմավարական ծրագրերի համադրությամբ արձանագրվել է, որ քոլեջը փոփոխել է զարգացման առաջնահերթությունները՝ անցում կատարելով ռեսուրսների պահպանման և նյութատեխնիկական համալրումների փուլից դեպի զարգացման, համագործակցությունների ընդլայնման և նորարարական մեթոդների ներդրման փուլ:

Քոլեջի ներքին շահակիցները (ուսանողներ, դասախոսական և վարչական կազմ) ներգրավվում են կարիքների վերհանման գործընթացում՝ հիմնականում հարցումների միջոցով: Հարցումների վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ հիմնական բարձրացված խնդիրները վերաբերում են ռեսուրսների համալրմանը և ուսումնառության պայմանների բարելավմանը, որոնց քոլեջն արձագանքում է վերանորոգումների և տեխնիկական հագեցման միջոցով: Այսուհանդերձ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման պարբերական կիրառվող մեխանիզմներ քոլեջում դեռևս ներդրված չեն: Գործատուների հետ շփումները իրականանում են ոչ պլանավորված ձևաչափով՝ համերգների կամ համատեղ միջոցառումների ընթացքում:

Ռազմավարական ծրագրում սահմանված են որոշ ցուցիչներ (օր.՝ համերգների կազմակերպում գործընկերների մասնակցությամբ, մասնագետների ներգրավում, ռեսուրսների արդիականացում), սակայն դրանք չափելի չեն: Որոշ ուղղություններում քոլեջը քայլեր անում է՝ իրականացնելով տանիքի վերանորոգման նախահաշվի կազմումը, գրադարանի արդիականացման դրամաշնորհային ծրագրի մասնակցությունը:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջը ձեռնարկել է ռազմավարական պլանավորման գործընթաց և սահմանել զարգացման հիմնական ուղղություններ: Առաքելության վերանայման ընթացքում նպատակահարմար է հստակեցնել, թե արվեստի ոլորտի որ ճյուղերի (երաժշտություն, կերպարվեստ, պար և այլն) զարգացմանն է քոլեջը պատրաստվում նպաստել, որպեսզի կրթական առաջարկը լինի ռազմավարական ուղղվածության մեջ և ամբողջությամբ ծառայի մրցունակ մասնագետների պատրաստմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ռազմավարական նպատակների իրականացման ընթացքը պետք է ունենա հստակ գնահատման մեխանիզմներ: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է սահմանել միջանկյալ ժամկետներ, առաջընթացի չափելի ցուցիչներ և պարբերական հաշվետվությունների համակարգ, ինչը թույլ կտա քոլեջին հետևել ռազմավարական ծրագրի իրագործման դինամիկային, գնահատել գործողությունների արդյունավետությունը և ժամանակին ուղղել շեղումները: Սա կնպաստի կառավարման գործընթացների կանխատեսելիության և փաստահենք որոշումների կայացման մշակույթի ձևավորմանը:

Փորձագիտական խումբը շեշտադրում է նաև շահակիցների՝ ուսանողների, դասախոսների և գործատուների ներգրավումը քոլեջի ռազմավարական պլանավորման և որոշումների կայացման գործընթացներում: Շահակիցների կարիքների պարբերական վերհանումը և վերլուծությունը հնարավորություն կտան քոլեջին կրթական ծրագրերն առավել համապատասխանեցնել աշխատաշուկայի պահանջներին և համայնքի մշակութային առանձնահատկություններին:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քուլեջը սահմանել է իր զարգացման նպատակները և ուղղությունները, ներքին ու արտաքին շահակիցները կարևորում են քուլեջի դերը միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող մասնագետների պատրաստման, աշխատաշուկան համապատասխան կարողություններ ունեցող մասնագետներով համալրելու և կրթության հաջորդ մակարդակում ուսանողների ուսումնառության շարունակականության ապահովման ուղղություններով՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քուլեջը բավարարում է չափանիշ 1-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քուլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառնումն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր

«Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քուլեջ» ՊՈԱԿ-ի կառավարումն իրականացվում է երկու մակարդակով: Միանձնյա կառավարումն իրականացվում է տնօրենի կողմից, ով պատասխանատու է քուլեջի ընդհանուր ղեկավարման և գործունեության արդյունքների ապահովման համար: Կուլեզիալ կառավարումն իրականացվում է Կառավարման խորհրդի միջոցով, որտեղ ընդունվում են ռազմավարական որոշումները, քննարկվում քուլեջի զարգացման ուղղությունները: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քուլեջի կառավարման համակարգը միտված է ռազմավարական մոտեցումների և փոփոխությունների արդյունավետ կառավարմանը և կրթական գործընթացներում նոր գործիքների (գործընթացների թվայնացում և այլն) ներդրմանը: Կառավարման համակարգը խրախուսում է աշխատակիցների նախաձեռնողականությունը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ այսպես օրինակ քուլեջը ներկայումս գտնվում է էլեկտրոնային գրադարանի ներդրման գործընթացում, ուսանողները և դասախոսները կարևորում են նոր գրադարանի ձևավորումը, հաստատությունը միջոցներ է հատկացնում գրադարանավարի վերապատրաստման նպատակով, իսկ գրադարանավարը պատրաստ է մեկնարկել քուլեջում առկա գրականության թվայնացման աշխատանքները:

2022թ. ընդունվել են Կառավարման խորհրդի աշխատակարգը և Մանկավարժական խորհրդի կանոնակարգը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջի ուսանողներն ու դասախոսներն իրազեկված են կառավարման խորհրդում քննարկվող հարցերի, կայացված որոշումների մասին, մասնավորապես՝ ֆինանսատնտեսական գործունեության նախահաշվի հաստատման, 2025թ. տարեկան ծրագրի և ժամանակացույցի հաստատման, որակի ներքին ապահովման քաղաքականության հարցի քննարկման, դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում գրադարանի վերանորոգման նպատակով խորհրդին ներկայացվող ծախսերի նախահաշվի հաստատման, քուլեջի միջոցների հաշվին ուսանողի 30%-ի չափով ուսման վարձի փոխհատուցման հարցերի վերաբերյալ: Առկա է նաև կառավարման խորհրդի 2025թ. աշխատանքային պլան-ժամանակացույցը՝ աշխատանքի բովանդակության կետերով,

Ժամկետով և վերահսկող պատասխանատուի նշմամբ: Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ կառավարման խորհրդի անդամներն առանձնացնում և բարձր են գնահատում քոլեջի դերն ու նշանակությունը տարածաբաշխում որպես միակ երաժշտական քոլեջի: Կառավարման խորհուրդը քոլեջի հետագա զարգացման ցուցիչներ է դիտարկում ուսանողների մասնագիտական առաջընթացի, միջազգային ասպարեզում հաջողությունների գրանցման, պետական օժանդակության ծրագրերի, դրամաշնորհային ծրագրերի, սոցիալական գործընկերության ընդլայնման ցուցանիշները: Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ նշված ցուցիչները համահունչ են նաև զարգացման ուղղությամբ քոլեջի տնօրենի և մյուս ներքին շահակիցների պատկերացումներին:

Քոլեջի ռազմավարական նպատակներից է կառավարման արդյունավետ համակարգի մշակումը և գործարկումը, որի իրականացման համար ամրագրվել են հետևյալ խնդիրները՝ կառավարման գործընթացներում թափանցիկության և ներառականության ապահովումը, քոլեջի ներսում և արտաքին շահակիցների համար հաշվետվողականության կատարելագործումը: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ բոլոր ստորաբաժանումներն իրենց աշխատանքները պլանավորում են տարեկան կտրվածքով և դրանց հիման վրա ներկայացնում հաշվետվություններ: Աշխատանքային պլաններն ու հաշվետվությունները բովանդակային համապատասխանում են իրար, աշխատանքային պլաններում առնձնացված են նախատեսված աշխատանքները, իրականացման ժամանակցույցը, պատասխանատուները, որոշ դեպքերում՝ ակնկալվող արդյունքը, ՊԻԳԲ շրջափուլի համապատասխան փուլում նախատեսված գործողությունները: Հաշվետվությունները հիմնականում ներառում են աշխատանքային պլանների հիմքով կատարված աշխատանքների, միջոցառումների վերաբերյալ արձանագրություններ, փաստագրական տեղեկատվություն, առկա չեն ամփոփումներ, դուրսբերված բարելավման ենթակա խնդիրները առանձնացված չեն, որոնք հիմք կհանդիսանան հաջորդ տարվա աշխատանքային պլանների կազմման համար: Ընդհանուր առմամբ տարեկան աշխատանքային պլանների ու հաշվետվությունների ձևաչափերը նույնական չեն, յուրաքանչյուր ստորաբաժանում ունի իր նախընտրելի ձևաչափը: Փորձագիտական վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ չկա մոնիթորինգի ամբողջական ցիկլ. առանց վերլուծական ամփոփումների և թիրախային խնդիրների առանձնացման՝ հաջորդ տարվա պլանավորումն իրականացվում է առանց տվյալահենք բարելավման մեխանիզմների:

Քոլեջը կառավարչական գործընթացների կազմակերպման համար ունի 25 հաստիք, որոնցից 5-ը (գործավար, հաշվետար, համակարգչային տեխնիկայի սպասարկող, մանկավարժ-հոգեբան, երաժշտական գործիք լարող և վերանորոգող) ներկայումս թափուր են: Փորձագիտական հանդիպումների ընթացքում պարզվել է, որ գնումների համակարգողի հաստիքը չի համալրվել, քանի որ տվյալ գործառույթը արտապատվիրակված է այլ կազմակերպության: Տեսանկարահանման համակարգերի ներդրումից հետո կրճատվել են գիշերային պահակների հաստիքները: Արդյունքում, չնայած որոշ հաստիքների թափուր լինելուն՝ ռեսուրսների օպտիմալացումը թույլ է տալիս քոլեջին հավասարակաշռելու ֆինանսական ռիսկերը՝ առանց հիմնական կրթական գործընթացների վրա ազդելու:

Քոլեջի կազմակերպական կառուցվածքում հստակ սահմանված են ստորաբաժանումների միջև ուղղահայաց և հորիզոնական կապերը. որոշումների կայացումը և փոխանցումը իրականացվում է վերնից ներքև սկզբունքով, իսկ հաշվետվողականությունը՝ ներքևից վերև սկզբունքով՝ ապահովելով գործառույթների հստակ տարանջատում և գործողությունների համակարգվածություն: Փորձագիտական այցից, ստորաբաժանումների

աշխատանքային պլանների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ քուլեջում գործում են հորիզոնական կապերը: Այսպես օրինակ, կարիքների վերհանման գործառույթները տեսանելի են ինչպես որակի ապահովման պատասխանատուի, այնպես էլ կարիերայի պատասխանատուի աշխատանքային պլաններում: Պատասխանատուները համագործակցում են համատեղ միջոցառումների պլանավորման և իրականացման միջոցով:

Անդրադառնալով կրթական ծրագրերի կառավարմանը՝ հարկ է նշել, որ քուլեջը, ըստ կրթական ծրագրերի ուղղությունների, նշանակել է ցիկլային հանձնաժողովների նախագահներ: Սակայն կրթական ծրագրերի մշակման և վերանայման գործընթացների համակարգման պատասխանատվությունը ներկայումս հստակ ամրագրված չէ, ինչի հետևանքով ցիկլային հանձնաժողովների նախագահների լիազորությունների և պատասխանատվության շրջանակը դեռևս հստակեցված չէ: Ցիկլերի հաշվետվությունների դիտարկումը ևս ցույց տվեց, որ դրանք հիմնականում անդրադառնում են կատարված ընթացիկ ուսումնական աշխատանքներին, միջոցառումներին ու համերգներին: Ծրագրերի բարելավման ուղղություններ, մշտադիտարկման մեխանիզմներ ցիկլերի կողմից նախատեսված չեն:

Ծախսերի կառուցվածքում գերակշիռ մաս է կազմում աշխատավարձը՝ 92%, ծառայություններին բաժին է ընկնում ծախսերի 4,8%-ը, սոցիալական նպաստներին՝ 3%-ը: Ծախսերի մնացած 0,2 %-ը վերաբերում է այլ ծախսերին և հիմնական միջոցների (վարչական սարքավորումների) ձեռքբերմանը: Քուլեջի ծախսերի բաշխվածությամբ ռեսուրսների (երաժշտական գործիքներ, համակարգիչներ, այլ մասնագիտական նյութական ռեսուրսներ) ձեռքբերման, երաժշտական մրցույթների, միջոցառումների, փառատոների համար ֆինանսավորում առանձնացված չէ: Քուլեջի եկամուտները շուրջ 98%-ով ձևավորվում են պետական դրամաշնորհներից, արտաբյուջետային միջոցները՝ տվյալ պարագայում ուսման վարձերից մուտքերը, ընդամենը 2%-ի չափով են: Բարձր աշխատավարձային բեռնվածությունը սահմանափակում է այլ կարևոր ուղղությունների ֆինանսավորումը: Քանի դեռ բյուջեի գերակշիռ մասն ուղղված է աշխատավարձերին, քուլեջը չի կարող կայուն կերպով զարգացնել նյութատեխնիկական բազան և խթանել ուսանողների ստեղծագործական ակտիվ մասնակցությունը մրցույթներում, ինչը սահմանափակում է զարգացման հնարավորությունները: Այսուհանդերձ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ առկա սահմանափակ ռեսուրսների պարագայում քուլեջը պարբերաբար իրականացրել է վերանորոգման աշխատանքներ, բարելավել է շենքային պայմանները, գործընկերների ռեսուրսների կիրառմամբ պարբերաբար կազմակերպել է համերգներ, միջոցառումներ:

Քուլեջի զարգացման ծրագրի հնգամյա պլանում շեշտադրված է նոր ֆինանսական աղբյուրների հայթայթումը, որի համար ցուցիչ է սահմանված այլընտրանքային ֆինանսական աղբյուրների ձեռքբերումը, հավելյալ բյուջեի ապահովումը: Ցուցիչի ապահովման համար քուլեջը նախատեսել է ձևավորել դրամաշնորհային հայտեր, ներգրավել գործընկերներ, պլանավորել կայուն համագործակցություններ: Դիտարկելով քուլեջի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքային համամասնությունները՝ քուլեջում ֆինանսական ռեսուրսների բաշխման գործող մոդելի պարագայում նշյալ գործողությունները դեռևս բավարար չեն ֆինանսավորման նոր աղբյուրների ներգրավման, դրանց շարունակական ավելացման համար: Հարկ է նշել, որ ֆինանսական մուտքերի ընդլայնման համար քուլեջի տնօրենը նախատեսել է ձևավորել քուլեջի աջակցման հիմնադրամ, ընդլայնել սոցիալական գործընկերության շրջանակը, մասնակցել դրամաշնորհային ծրագրերի, ներգրավել միջազգային գործընկերների: Այս քայլերը դեռևս պլանավորման մակարդակում են:

Անդրադառնալով հաստատության երկարաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորմանը՝ հարկ է նշել, որ քուլեջի գործունեությունն իրականացվում է ռազմավարական՝ երկարաժամկետ և ընթացիկ տարեկան՝ կարճաժամկետ պլանավորումներով: Կարճաժամկետ պլանները կապակցվում են ռազմավարական պլանավորմանը՝ հաշվի առնելով քուլեջի համար առաջնահերթ ուղղությունների իրականացումը՝ կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրականացումը, մրցույթների, փառատոների, միջոցառումների մասնակցությունը և այլն: Պլանների մշտադիտարկման մեխանիզմներն են հաշվետվությունները, որոնք ամփոփվում են տարեկան ներքին գնահատմամբ, որը քուլեջի գործունեությունն ամփոփող հիմնական հաշվետու փաստաթուղթն է և փոխարինում է տնօրենի տարեկան հաշվետվությանը: Ներքին գնահատման վերջին երեք տարիների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ դրանցում ամփոփված են ուսանողների ֆիզիկական, հոգևոր, գեղագիտական դաստիարակությանը միտված ուսումնադաստիարակչական ծրագրերի և միջոցառումների գնահատումը, ուստարվա ընթացքում ուսանողների առաջադիմության վերլուծությունը, շրջանավարտների վերաբերյալ տվյալների վերլուծությունը և այլն: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ ներքին գնահատումներում վերլուծությունների ամփոփումներն ու այդ հիմքով նախորդ տարիների հետ համեմատության մեջ դրական ձեռքբերումներն ու բարելավման ենթակա թիրախային խնդիրները ներկայացված չեն:

Հաստատությունն իր գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրման մեխանիզմ է համարում հարցումները: 2025 թ.-ին որակի ներքին ապահովման քաղաքականությամբ սահմանվել են կարիքների վերհանման ուղղությունները, որոնք հիմնականում ընդգրկում են նյութատեխնիկական բազայից բավարարվածության, շահակիցների գոհունակության գնահատումը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ առկա գնահատումների արդյունքում քուլեջը նախաձեռնել է օրինակ գրադարանի արդիականացման, բուժկետի համալրման գործընթացը:

Քուլեջը փորձում է ներդնել որակի կառավարման ՊԻԳԲ շրջափուլը կառավարման և վարչարարության գործընթացներում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գործընթացների կանոնակարգման համար վերջին երկու տարիներին քուլեջը փաստաթղթավորել է մի շարք գործընթացներ, ներդրել ստորաբաժանումների աշխատանքների պլանավորման գործիքներ: Քուլեջի կողմից մշակվել են նաև մշտադիտարկման որոշ ընթացակարգեր, ինչպես օրինակ ՌԾ աշխատանքների գնահատման քաղաքականությունը: Այսուհանդերձ, գնահատման հստակ գործիքներ դեռևս չեն մշակվել:

Քուլեջում ուսանողների հաջողությունների և շնորհվող որակավորումների արդյունավետության գնահատման հիմնական մեխանիզմներն են մասնագիտական մրցույթներում, համերգային և ստեղծագործական միջոցառումներում ուսանողների գրանցած արդյունքները: Միջազգային և հանրապետական մրցույթներում մրցանակային տեղերի գրավումը դիտարկվում է որպես կրթական ծրագրերի արդյունավետության կարևոր ցուցիչ, և քուլեջը ներկայումս ձեռնարկում է քայլեր՝ ավելացնելու ուսանողների մասնակցության շրջանակը նաև միջազգային մրցույթներում: Քուլեջը նաև իր սոցիալական հարթակներում ներկայացնում է մրցույթների, փառատոների և ձեռքբերումների վերաբերյալ տեղեկատվություն. սակայն այս փուլում չի իրականացվում հրապարակումների ազդեցության գնահատում, մասնավորապես՝ որքանով են դրանք նպաստում քուլեջի ճանաչելիության և շահակիցների իրազեկվածության բարձրացմանը կամ դիմորդների ներգրավման աճին:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջի կառավարման համակարգը դրսևորում է փոփոխություններին արձագանքելու և նորարարական գործիքներ ներդնելու կարողություն, ինչը հնարավորություն է տալիս հաստատությանը ժամանակին ադապտացվել և ապահովել կրթական միջավայրի շարունակական զարգացում: Կառավարման մոդելն արդյունավետ համադրում է միանձնյա և կոլեգիալ ղեկավարման մեխանիզմները, ինչի շնորհիվ ապահովվում է գործընթացների մասնակցային և թափանցիկ իրականացում և աշխատակիցների ու ուսանողների ներգրավվածություն կառավարչական գործընթացներում:

Կառավարման խորհրդի գործունեությունը նպատակային ուղղորդված է ռազմավարական որոշումների կայացմանը: Խորհրդի ներգրավվածության և ներքին շահակիցների պատկերացումների համընկնումը նպաստում է կառավարման համակարգի կայունությանը և հաստատության դերի ամրապնդմանը տարածաշրջանի մշակութային համակարգում:

Ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանների և հաշվետվությունների բովանդակային համապատասխանությունն ապահովում է պլանավորված աշխատանքի վերահսկելիությունը: Աշխատանքային պլանավորման մշակույթը կարող է դառնալ առավել ամբողջական, եթե յուրաքանչյուր հաշվետվություն ներառի իրականացված աշխատանքների վերլուծություն, ձեռքբերումներ և բարելավման ուղղություններ. այս մոտեցումը թույլ կտա պլանավորումը դարձնել տվյալափոխ և շարունակական բարելավման տրամաբանությամբ իրականացվող գործընթաց:

Կազմակերպական կառուցվածքում առկա է թե՛ ուղղահայաց, թե՛ հորիզոնական կապերի համակարգ, ինչը նպաստում է համագործակցային միջավայրի ձևավորմանը: Կրթական ծրագրերի կառավարման արդյունավետությունն կբարձրանա, եթե մասնագիտական ցիկլերի դերակատարությունն ու լիազորությունները հստակեցվեն, իսկ ցիկլերի հաշվետվությունները ներառեն ծրագրերի գնահատում, վերլուծություն և բարելավման առաջարկներ: Սա կապահովի կրթական ծրագրերի զարգացման հետևողական ընթացք:

Ֆինանսական ինքնուրույնության աստիճանը բարձրացնելու համար արդյունավետ է շարունակել նոր ֆինանսավորման աղբյուրների որոնումը, ձևավորել աջակցման հիմնադրամ, ամրապնդել սոցիալական գործընկերությունը և ընդլայնել դրամաշնորհային ծրագրերին մասնակցությունը: Ֆինանսավորման բազմազանեցումը կարող է ապահովել զարգացման նախագծերի կայունություն:

Քոլեջի ներքին գնահատումները փաստում են ուսումնական և դաստիարակչական գործունեության ընթացքը: Գնահատման գործընթացը կարող է դառնալ գործողությունների վրա ազդող գործիք, եթե ներառի համեմատական վերլուծություններ, ձեռքբերումներ և բարելավման թիրախային խնդիրներ: Սա կառավարչական թիմին հնարավորություն կտա հիմնավորված պլանավորել փոփոխությունները և արձանագրել երկարաժամկետ առաջընթացը:

ՊԻԳԲ շրջափուլի մասամբ ներդրված մեխանիզմները ցույց են տալիս որակի կառավարման մշակույթի ձևավորման առաջնային փուլը: Շրջափուլի լիարժեք ներդրումը հնարավոր կլինի, եթե քոլեջը մշակի գնահատման գործիքների ամբողջական փաթեթ, որոնք թույլ կտան գործընթացները չափել, հետևել դինամիկային և ապահովել բարելավման շարունակականություն: Քոլեջի գործունեության բոլոր ուղղություններն ընդգրկող տվյալների

հավաքագրումը կարևոր է հավաստի տվյալների հիման վրա կառավարչական որոշումների կայացման տեսանկյունից:

Ուսանողների մասնագիտական հաջողությունների և մրցույթների արդյունքների ներկայացումը կարևոր է կրթական ծրագրերի արդյունավետության ապացուցման տեսանկյունից: Այս հաջողությունների հանրային ներկայացման ազդեցությունը կարող է դառնալ կառավարման համար կարևոր տեղեկատվական աղբյուր, եթե իրականացվի հրապարակումների ազդեցության վերլուծություն՝ հասկանալու համար, թե ինչպիսի ազդեցություն ունեն դրանք քոլեջի ճանաչելիության, շահակիցների իրազեկվածության և դիմորդների ներգրավման վրա:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջի կառավարման համակարգը ձևավորում է զարգացմանն ուղղված կազմակերպական մշակույթ, հաստատության ռազմավարական նպատակների իրականացման համար առկա են համապատասխան մարդկային, նյութական ռեսուրսներ, քայլեր են ձեռնարկվում ֆինանսական ռեսուրսների ավելացման, աջակցման ֆոնդի միջոցով ֆինանսական կայունության ապահովման ուղղությամբ, կանոնակարգվում և փաստաթղթավորվում են առկա գործընթացները, ներդրվել են պլանավորման և հաշվետվողականության մեխանիզմներ, ուսանողներն ու դասախոսներն իրազեկված են իրենց իրավունքների մասին, ներգրավված են որոշումների կայացման գործընթացում, կառավարման խորհուրդն աջակցում է քոլեջի զարգացմանը, առկա են ներքին գործոնների ուսումնասիրության որոշ մեխանիզմներ, հաստատությունը քայլեր է իրականացրել կառավարման և վարչարարության գործընթացներում ՊԻԳԲ շրջափուլի ներդրման ուղղությամբ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 2-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

III. ՄԱՄՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր

Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջը 2025-2026 ուստարում իրականացնում է Որակավորումների ազգային շրջանակի 5-րդ մակարդակում իրականացնում է միջին մասնագիտական կրթական 5 կրթական ծրագիր՝ Երաժշտական գործիքների կատարողական արվեստ՝ ըստ գործիքների տեսակների (որակավորում՝ երաժշտական գործիքի կատարող, դասավանդող), Երգեցողություն (որակավորումը՝ երգիչ-կատարող) և Դիզայն (որակավորումը՝ դիզայներ), Երաժշտության տեսություն (որակավորումը՝ տեսական և երաժշտագիտական առարկաների դասատու), Պարարվեստ (որակավորումը՝ համույթի մենակատար): Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը դադարեցրել է Դերասանական արվեստ (որակավորումը՝ դերասան) կրթական ծրագրում ընդունելության իրականացումը՝ հաշվի առնելով ռեսուրսային

սահմանափակությունը: Ծրագրի դադարեցումը թույլ է տվել կենտրոնացնել ռեսուրսները գործող մասնագիտությունների վրա:

ՄՈՒՀ-ում կրթություն է ստանում 123 ուսանող: Ամենաշատ քանակով ուսանողներ ներգրավված են «Գործիքային կատարողական արվեստ» (Դաշնամուր, Լարային, Փողային և հարվածային, Ժողովրդական գործիքներ) սովորում է 53 ուսանող, իսկ «Երաժշտության տեսություն» կրթական ծրագրում սովորում է 1 ուսանող:

Քոլեջի կրթական ծրագրերը հիմնված են Պետական կրթական չափորոշիչների հիման վրա: Առանձին կրթական ծրագրեր և մոդուլային նկարագրեր քոլեջը չի մշակում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ աշխատաշուկայի կարիքների ուսումնասիրություն և դրանով պայմանավորված ծրագրերի փոփոխության դեպքեր դեռևս առկա չեն: Գործատուների հետ քննարկումները նպաստել են որոշ թեմատիկ փոփոխությունների իրականացմանը՝ կատարողական կարողությունների զարգացումը խթանելու համար: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ փոփոխվել է գնահատման կազմակերպման մոտեցումը. եթե նախկինում «Երաժշտական գրականություն» մոդուլ քննությունն անցկացվում էր տարին մեկ անգամ, ապա այժմ այն սահմանվել է յուրաքանչյուր կիսամյակի ավարտին՝ ապահովելով ուսանողների գիտելիքների ընթացիկ վերահսկում և առաջընթացի պարբերական գնահատում: Դասախոսները, ըստ անհրաժեշտության, առավել բարդ թեմաներին, հատկացնում են առավել շատ ժամանակ, գործնական մոդուլների դեպքում իրենց արվեստանոցներում լրացուցիչ աշխատում ուսանողների հետ:

Քոլեջն իրականացրել է ուսումնառության արդյունքների և մոդուլների համապատասխանեցման քարտեզագրում, որտեղ նշված է, թե որ մոդուլներն են նպաստում յուրաքանչյուր ուսումնառության արդյունքի ձևավորմանը: Քարտեզագրումը ներառում է ուսումնառության արդյունքների ամբողջական ցանկը: Գրեթե բոլոր ուսումնառության արդյունքների տակ նշված է համապատասխանություն («+» նշան), առանց հստակեցնելու, թե ինչ ձևով է տվյալ մոդուլը նպաստում այդ արդյունքի ձևավորմանը: Այս պատճառով պարզ չէ, թե արդյոք մոդուլները համարժեքորեն ծածկում են բոլոր նախատեսված արդյունքները, թե առանձին արդյունքներ ձևավորվում են մասնակի: Բացի այդ, քարտեզագրումը ներառում է նաև գնահատման մեթոդների կապն ուսումնառության արդյունքների հետ՝ ցույց տալու ինչ մեթոդներով է ստուգվում յուրաքանչյուր արդյունքի ձեռքբերումը:

Մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ ուսումնական պլաններում ամրագրված նախասիրական և ընտրովի առարկաներ չեն իրականացվում քոլեջում: Ժամային փոփոխություններ ուսումնական պլաններում ևս չեն իրականացվել, նոր մոդուլներ ընտրովի կամ պահուստային ժամերի հաշվին չեն ներդրվել:

Մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ քոլեջում դասավանդողները ուսուցման գործընթացը կառուցում են ուսանողների նախնական գիտելիքների և կարողությունների տարբեր մակարդակները հաշվի առնելով: Դասընթացների մեկնարկին ուսուցումը կազմակերպվում է նվազագույն բազային գիտելիքներից մեկնարկելով՝ ապահովելու սահմանված ուսումնառության արդյունքների ձեռքբերումը և ուսանողների աստիճանական առաջընթացը: Օրինակ՝ «Երգեցողություն» կրթական ծրագրում «Սոլֆեջիո» մոդուլի պարագայում ուսուցումը սկսվում է նոտագրության և ռիթմի հիմունքներից՝ ապահովելու երաժշտական գրագիտության նվազագույն պահանջները: Մա հնարավորություն է տալիս ապահովել խմբերի ներսում հավասար մեկնարկային պայմաններ:

«Դիզայն» կրթական ծրագրում ուսանողներին տրվող առաջադրանքները ևս կառուցվում են բարդության աստիճանական բարձրացման սկզբունքով. նախնական

փուլերում ուսանողները մշակում են պարզ կոմպոզիցիաներ, իսկ հետագայում անցնում են կիրառական նախագծերի իրականացման՝ օրինակ՝ ռեալիստական գծանկար, գունանկար, ծավալային լուծումներով մանրակերտի պատրաստում, բնակելի ֆունկցիոնալ տարածքի կարճատև նախագծի կատարում և այլն:

Քոլեջը համագործակցում է տարածաշրջանում գործող երաժշտական, արվեստի դպրոցների, պարային համույթների, արվեստանոցների հետ պրակտիկաների կազմակերպման նպատակով: Ուսումնական պլանների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ «Դիզայն» կրթական ծրագրում նախատեսված են ուսումնական և մասնագիտական պրակտիկաներ, Երգեցողություն կրթական ծրագրում՝ միայն ուսումնական պրակտիկա, իսկ «Երաժշտական գործիքների կատարողական արվեստ՝ ըստ գործիքների տեսակների» կրթական ծրագրում՝ մանկավարժական, կատարողական, երաժշտատեսական առարկաներից (Սոլֆեջիո, Հարմոնիա) պրակտիկաներ: Մասնագիտական քննարկումներից և փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ քոլեջում պրակտիկայի ծրագրերում ներկայացված են հիմնականում պրակտիկայի վայրերը, ընդհանուր բնութագիրը և նպատակները, սակայն բացակայում է կոնկրետ նկարագրություն, թե ուսանողն ինչ առաջադրանքներ պետք է կատարի, ինչ հմտություններ ձևավորի և ինչպես է գնահատվելու նրա առաջընթացը:

Անդրադառնալով դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների կիրառմանը՝ հարկ է նշել, որ քոլեջը փորձ է արել քարտեզագրել ուսումնառության վերջնարդյունքներն ուսումնառության և դասավանդման մեթոդների հետ:

Մասնագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ դասախոսներն իրենք են ընտրում դասավանդման իրենց առանձին մեթոդները՝ հաշվի առնելով ուսանողների առանձնահատկությունները, մոդուլի բովանդակությունը: Մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ դասախոսները, հիմք ընդունելով մոդուլային նկարագրերում առկա կատարման չափանիշները (օրինակ՝ «Դիզայն» կրթական ծրագրում՝ կիրառում է շողքի ստվերի արտահայտման գործիքները, փոփոխում է շողքի գույնը, թափանցիկությունը, խտությունը, ուղղությունը, կատարում է ստվերների կրկնօրինակում բարդ օբյեկտների վրա), ուսանողներին տալիս են համապատասխան հանձնարարությունները:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջը կարևորում է ուսանողների ստեղծագործական և կատարողական հմտությունների զարգացումը: Առաջադրանքները և ստեղծագործության ծրագրերն ընտրելիս հաշվի են առնվում ուսանողների անհատական կարողությունները (ձայնածավալ, տեմբր և այլն): Ուսանողները ստեղծագործությունները կատարելուց առաջ ուսումնասիրում են հեղինակին, դարաշրջանը, ոճը, դիտարկում այլ կատարումներ, փորձում ներկայացնել ստեղծագործության իրենց սեփական մեկնաբանումը: Այսուհանդերձ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների գնահատման ընթացքում վերլուծական բաղադրիչը գնահատման չափորոշիչների մեջ քիչ է հաշվի առնվում. գնահատումը հիմնականում ուղղված է կատարողական, տեխնիկական և արտահայտչական կողմերին՝ առավել քիչ կենտրոնացնելով ստեղծագործական մեկնաբանության հիմնավորման վրա:

Անդրադառնալով կրթական ծրագրերում առկա միջառարկայական կապերի ձևավորմանը՝ մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ «Դիզայն» կրթական ծրագրի ուսանողները որոշ առաջադրանքների իրականացման ընթացքում կիրառում են նաև գրաֆիկական ոճավորմանը, դիզայնին նվիրված մոդուլներում ձեռք բերված հմտությունները:

Մասնավորապես, գրքի ձևավորման առաջադրանքը կատարելու ընթացքում ուսանողը կիրառել է Գրաֆիկական դիզայնի, ոճավորման իր ունեցած կարողությունները, թվային և կոմպյուտերային հմտությունները՝ համադրելով գույնի, տառատեսակի, ձևի և տարածական կազմակերպման գիտելիքները:

Ուսանողների գնահատման գործընթացի կանոնակարգը սահմանում է գնահատման հիմնական սկզբունքները, ուսանողների գիտելիքների ու կարողությունների գնահատման ձևերը (գործնական աշխատանք և բանավոր հարցում, ստուգողական աշխատանք, մասնագիտական ծրագրի ունկնդրում (փակ երեկո), քննություն (գրավոր, բանավոր, մասնագիտական ծրագրի կատարում), պետական ամփոփիչ ստուգում), ուսանողների գիտելիքների գնահատման և բողոքարկման կարգը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գնահատականների բողոքարկման դեպքեր չեն արձանագրվել: Ինչպես նաև փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները ստանում են անհրաժեշտ հետադարձ կապ ընթացիկ սխալների վերաբերյալ: Այսպես օրինակ՝ «Դիզայն» կրթական ծրագրում դասախոսը դիտարկում է ուսանողների կատարած աշխատանքները, մատնանշում տեխնիկական կամ կոմպյուտերային սխալները՝ միաժամանակ պահպանելով ուսանողի ստեղծագործական ինքնատիպությունը և անհատական ոճը՝ չմիջամտելով ուսանողի ստեղծագործական մտքին: Քոլեջում իրականացվող կրթական ծրագրերի անհատական բնույթը ևս նպաստում է ուսանողներին անհատական մոտեցման և հետադարձ կապի տրամադրմանը, քանզի յուրաքանչյուր ուսանողի հետ դասախոսներն աշխատում են առանձին, կատարում անհրաժեշտ շտկումներ:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ «Երաժշտական գործիքների կատարողական արվեստ» և «Երգեցողություն» մասնագիտությունների ուսանողների համար ձևավորվում են անհատական գործեր, որոնք հանդիսանում են ուսանողի առաջընթացին հետևելու և մասնագիտական զարգացման գնահատման գործիք: Անհատական գործը ներառում է ուսանողի ընդունելության ծրագրի, ակադեմիական համերգների, տարեվերջյան և պետական քննության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև ուսանողի մասնագիտական բնութագիրը: Դասախոսն արձանագրում է ուսանողի ուժեղ և թույլ կողմերը, առաջացած դժվարությունները, կիրառված մեթոդները դրանց հաղթահարման համար և արձանագրում մասնագիտական առաջընթացը մինչև սահմանված վերջնարդյունքի ձեռքբերում:

Նույնատիպ մոտեցում կիրառվում է նաև «Դիզայն» կրթական ծրագրում. ուսանողները, ըստ մոդուլների, ձևավորում են պորտֆոլիոներ, որտեղ ամփոփում են բոլոր ուսումնական տարիների ընթացքում կատարված աշխատանքները՝ էսքիզներ, գծանկարներ, գունանկարներ, նախագծային լուծումներ, գրաֆիկական նախագծեր: Պորտֆոլիոն ծառայում է ոչ միայն որպես ուսանողի ստեղծագործական առաջընթացի արձանագրման, այլև որպես գործնական գնահատման գործիք՝ ներկայացնելով ուսանողի մասնագիտական աճի և հմտությունների ձևավորման ամբողջական պատկերը:

Անդրադառնալով քոլեջում պրակտիկաների գնահատմանը՝ հարկ է նշել, որ պրակտիկաների գնահատումը քոլեջում իրականացվում է քոլեջի կողմից նշանակված պրակտիկայի ղեկավարների կողմից, որոնց մեծ մասը հիմնականում նաև աշխատում է երաժշտական և արվեստների այն դպրոցներում, որտեղ ուսանողներն անցնում են պրակտիկան: Պրակտիկաները գնահատելիս հաշվի են առնվում ուսանողների ներկայությունը, ակտիվությունը, աշակերտների հետ կատարված մանկավարժական աշխատանքը, սակայն պրակտիկաների գնահատման առանձնացված պահանջներ և

չափանիշներ քուէջը չի սահմանել: Ուսանողների գնահատականներն ամրագրվում են մատյանում: Պրակտիկայի առանձին օրագրեր մշակված չեն, ուսանողներն արձանագրում են իրենց կատարած ընթացիկ առաջադրանքները, ներառում են նաև աշակերտների անհատական թերթիկները, որոնց միջոցով ևս քուէջը փորձում է տեսնել աշակերտների հետ ուսանողի կողմից կատարված աշխատանքի արդյունավետությունը:

Քուէջում ամփոփիչ ատեստավորումն իրականացվում է կրթական ծրագրերի առանձնահատկություններին համապատասխան. «Դիզայն» կրթական ծրագրի դեպքում այն անցկացվում է ավարտական դիպլոմային աշխատանքի պաշտպանությամբ, իսկ երաժշտական մասնագիտությունների («Երգեցողություն», «Երաժշտական գործիքների կատարողական արվեստ») դեպքում՝ ավարտական ելույթի միջոցով:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ամփոփիչ ատեստավորման գնահատման բաղադրիչները հստակ առանձնացված չեն: Գնահատման գործընթացում հիմնականում դիտարկվում են ուսանողի վերջնական արդյունքը և կատարման որակը: Երաժշտական մասնագիտությունների դեպքում գնահատվում են ուսանողի կատարողական տեխնիկան, ինտոնացիոն ճշգրտությունը, արտահայտչականությունը, բեմական պահվածքը և ստեղծագործության մեկնաբանությունը: «Դիզայն» կրթական ծրագրում, բացի ներկայացված աշխատանքից (օրինակ՝ գրաֆիկական փաթեթավորում, գիրք, կտավ, ապրանքանիշի նախագիծ), ուսանողը ներկայացնում է նաև բացատրական մաս, որտեղ նկարագրում է աշխատանքի նպատակը, կիրառված տեխնիկական միջոցները և ստեղծագործական ընթացքը: Չնայած քուէջում ակադեմիական ազնվության պահովման հատուկ մեխանիզմներ ներդրված չեն՝ թեմաների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ ըստ տարիների դրանք չեն կրկնվում՝ ապահովելով աշխատանքների յուրօրինակությունը: Այնուամենայնիվ, թեմայի բացատրական մասն ամբողջությամբ վերլուծական չէ, հիմնականում չի պարունակում հղումներ մասնագիտական գրականությանը. այն սահմանափակվում է նկարագրությամբ և չի ներառում գաղափարի հիմնավորում, ստեղծագործական որոշումների համեմատական վերլուծություն: Արդյունքում, թե՛ երաժշտական, թե՛ դիզայն ուղղություններում ամփոփիչ ատեստավորման ժամանակ հիմնականում գնահատվում է ավարտական արդյունքը՝ պատրաստի կատարումը՝ կամ ստեղծագործությունը, մինչդեռ դրան նախորդող բաղադրիչների և փուլերի՝ ուսումնասիրության, վերլուծության գնահատումը դեռևս համակարգված ձևով չի իրականացվում:

Անդրադառնալով այլ քուէջների համանման կրթական ծրագրերի հետ համեմատական վերլուծության և լավագույն փորձի տեղայնացմանը (բենչմարքինգ)՝ հարկ է նշել, որ քուէջը փորձ է արել համեմատել երաժշտական ուղղությամբ կրթական ծրագրերը Երևանի Առև Բաբաջանյանի անվան պետական երաժշտամանկավարժական քուէջի, իսկ «Դիզայն» կրթական ծրագիրը՝ Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստի պետական քուէջի կրթական ծրագրերի հետ: Բենչմարքինգների վերլուծությունների դիտարկումից և փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերլուծությունների հիման վրա բարելավման ուղղություններ դուրս չեն բերվել: Քուէջի դիտարկումների համաձայն՝ իր կրթական ծրագրերը հիմնականում համադրելի են ուսումնասիրվող հաստատությունների կրթական ծրագրերի հետ՝ կառուցված լինելով Պետական կրթական չափորոշիչների հիման վրա: Ասյկերայ, բենչմարքինգն իրականացվել է միայն դիտարկման մակարդակում:

Քուէջի 2025 թ. Որակի ներքին ապահովման քաղաքականությամբ սահմանված է նաև Կրթական ծրագրերի գնահատման գործընթացի կանոնակարգը, որը սահմանում է

կրթական ծրագրերի վերանայման և մշտադիտարկման ընթացակարգերը: Ընթացակարգերը դեռևս ներդրման փուլում են: Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ հանձնաժողովի նախագահները հիմնականում շեշտադրում են շրջանավարտների կատարողական կարողությունների շարունակաբար կատարելագործման անհրաժեշտությունը, ինչի ուղղությամբ քոլեջը քայլեր ձեռնարկում է՝ ավելացնելով կրթական ծրագրերում գործնական առաջադրանքները, հնարավորություն տալով ուսանողներին ունենալ ելույթներ ներքոլեզային և համայնքային միջոցառումներին:

Դատողություններ: Քոլեջի մասնագիտական կրթական ծրագրերը ձևավորում են կայուն ոլորտային ուղղվածություն, սակայն դրանց շարունակական բարելավման գործընթացը դեռևս ամբողջությամբ համակարգված չէ: Կրթական գործընթացը կարող է դառնալ ավելի կանխատեսելի և արդյունահենք, եթե ծրագրերի վերանայումը իրականացվի պարբերական և հստակ ձևակերպված մեխանիզմով, որտեղ դիտարկվում է, թե ինչպես են յուրաքանչյուր արդյունք, առաջադրանք և գնահատման եղանակ միասին ապահովում սովորողի առաջընթացը:

Այս համատեքստում առանձնակի կարևոր է ուսումնառության արդյունքների քարտեզագրման կատարելագործումը: Քոլեջի ներկայիս քարտեզագրումը կարող է դառնալ որակի վերահսկման առանցքային գործիք, եթե այն համալրվի առաջադրանք-գնահատման ձև-մոդուլի վերջնարդյունք-ծրագրի վերջնարդյունք հստակ կապերով: Դրա միջոցով հնարավոր կլինի պարզել, թե որ ուսումնառության արդյունքներն են ծածկվում, ինչ ծավալով և խորությամբ, իսկ որոնք՝ մասնակի կամ ոչ բավարար, ինչը կմատնանշի մոդուլների վերանայման, գործնական բաղադրիչի ավելացման կամ դասավանդման մեթոդաբանության փոփոխության անհրաժեշտությունը: Նմանատիպ հստակեցումը կապահովի ծրագրերի կառուցվածքային ամբողջականությունը և հնարավորություն կտա հետևել, թե ինչպիսի գործողությունն ինչ ազդեցություն է թողնում վերջնական արդյունքների վրա:

Գնահատման համակարգը պետք է կենտրոնանա ոչ միայն կատարողական վերջնական արդյունքի կամ ելույթի վրա, այլև գործընթացի ուսումնասիրության, վերլուծության և հիմնավորման վրա: Վերջնարդյունքի գնահատումը առանց նախորդող փուլերի գնահատման թույլ չի տալիս ամբողջապես վերլուծել, թե ուսանողը ինչպես է հասել իր կատարողական մակարդակին: Ընդ որում, պրակտիկաների գնահատման միասնական չափորոշիչների ներդրումը հնարավորություն կտա դիտարկել ուսանողների ձևավորվող հմտությունները ոչ թե մասնակցությամբ, այլ՝ իրական արդյունքներով:

Քոլեջի կողմից իրականացված բենչմարքինգն ունի զարգացման ներուժ, սակայն այն արդյունավետ կլինի միայն այն դեպքում, երբ համեմատական դիտարկումները վերածվեն ծրագրային փոփոխությունների և կոնկրետ բարելավումների: Քոլեջի ծրագրերը կարող են ավելի մրցունակ դառնալ բենչմարքինգից բխող դրական պրակտիկաները տեղայնացվելու և ուսումնական գործընթացում հստակորեն ներառվելու դեպքում:

Կրթական ծրագրերի որակի բարձրացման համար կարևոր է անցում կատարել այլ փորձերի դիտարկումներից դեպի գործողությունների վրա հիմնված բարելավում՝ ամրապնդելով ծրագրերի պարբերական վերանայումը, հստակեցնելով ուսումնառության արդյունքների, առաջադրանքների և գնահատման մեթոդների փոխկապակցվածությունը, և ապահովելով, որ կրթական գործընթացի յուրաքանչյուր փուլ ուղղված լինի չափելի արդյունքի ձևավորմանը: Այս մոտեցումը էականորեն կուժեղացնի քոլեջի կարողությունը ապահովելու

իր առաքելությանը համահունչ, աշխատաշուկային համապատասխան և մրցունակ կրթական ծրագրեր:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջի կրթական ծրագրերը միտված են ուսանողների գործնական և կատարողական կարողությունների զարգացմանը, քոլեջը փորձել է իրականացնել ուսումնառության վերջնարդյունքների և դասավանդման, գնահատման մեթոդների քարտեզագրումներ, ներդրված են ծրագրերի առանձնահատկություններին համապատասխան դասավանդման մեթոդներ, գնահատման մոտեցումներ՝ հաշվի առնելով ուսանողների անհատական կարողությունները, դասախոսները տրամադրում են անհրաժեշտ հետադարձ կապ ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստելու համար, քայլեր է ձեռնարկել համանման կրթական ծրագրերի հետ համեմատական վերլուծության իրականացման ուղղությամբ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 3-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

IV. ՌԻՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր

Ուսանողների հավաքագրման նպատակով քոլեջում իրականացվում են մասնագիտական կողմնորոշմանն ուղղված միջոցառումներ: Քոլեջի կազմակերպատարարական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալը, Կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուն քաղաքի երաժշտական և արվեստի ոլորտի ուսումնական հաստատություններում կազմակերպում են տեղեկատվական, իրազեկման հանդիպումներ: Քոլեջի կողմից կազմակերպվում են նաև համերգներ, միջոցառումներ, որոնց շրջանակներում դպրոցների աշակերտները հնարավորություն ունեն ծանոթանալու քոլեջի գործունեությանը, գործող կրթական ծրագրերին, ուսուցանվող երաժշտական գործիքներին: Այս մոտեցումը նպաստում է մասնագիտությունների նկատմամբ հետաքրքրվածության ձևավորմանը, սակայն արդյունավետությունը բարձրացնելու համար անհրաժեշտ է գնահատել՝ որ միջոցառումները իրականում հանգեցնում են դիմորդների ներգրավման:

Քոլեջում ընդունելությունն իրականացվում է մրցութային հիմունքներով. «Գործիքային կատարողական արվեստ», «Երգեցողություն» կրթական ծրագրերի դիմորդները հանձնում են մասնագիտական կատարողական և սոլֆեջիո առարկայից քննություններ, «Պարարվեստ» կրթական ծրագրի դիմորդները՝ մասնագիտական քննություն, «Դիզայն» ծրագրի դիմորդները՝ քննություններ գծանկար, գունանկար, կոմպոզիցիա առարկաներից:

Քոլեջում հիմնական և միջնակարգ կրթության հիմքով սովորում է 123 ուսանող: Ուսանողները սովորում են առկա կրթաձևում:

Վերջին տարիներին ուսանողների հեռացումների և վերականգնումների տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ տվյալները հիմնականում շատ չեն տատանվում, 2024-2025 ուստարում հեռացվել է 2 ուսանող, վերականգվել 1-ը: Ուսանողները քոլեջից կարող են հեռացվել նաև մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ և տնօրենի հրամանով անհարգելի

բացակայությունների, ուսման վարձավճարը չվճարելու, ուսումնական պարտքերի, քոլեջի ներքին կարգապահական կանոնների խախտման պատճառով, բայց վերջին տարիների ընթացքում նման հիմքերով քոլեջից ազատված ուսանողներ չկան:

Ուսանողների կարիքների վերհանումն իրականացվում է մի քանի մեխանիզմների միջոցով՝ Կառավարման, ուսանողական խորհուրդներում ուսանողների ներգրավմամբ, կազմակերպադաստիարակչական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալի միջոցով, ով ուսանողների առաջարկությունները համակարգում և ըստ անհրաժեշտության կապ է հաստատում համապատասխան պատասխանատուների հետ, ուսանողների ուղղակի դիմումների միջոցով տնօրենին կամ տնօրենի տեղակալներին, հարցումների միջոցով: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների կողմից վերհանված կարիքների հիման վրա քոլեջում որոշակիորեն բարելավվել են ռեսուրսները, տեղադրվել է ջեռուցման համակարգ, ուսանողի առաջարկով փոխվել է անհատական պարապմունքների դասախոսը, կազմակերպվել են միջոցառումներ, այցեր թանգարաններ: Ուսանողների կարիքների վերլուծության հիման վրա ուսանողներին հատկացվել են նաև տոմսեր երաժշտական միջոցառումներին, համերգներին, ներկայացումներին մասնակցելու համար, ինչը մասնագիտական առանձնահատկությունները հաշվի առնելով՝ լրացուցիչ հնարավորություն է ոլորտային նորություններին ծանոթանալու համար: Այսկերպ, կարիքների վերհանման տարբեր մեխանիզմները թույլ են տալիս օպերատիվ արձագանքել խնդիրներին:

Որպես ուսանողների իրավունքների պաշտպանությամբ զբաղվող առանձին մարմին՝ քոլեջում գործում է Ուսանողական խորհուրդը, որտեղ ընդգրկված է 16 ուսանող: Ուսանողական խորհուրդն իր կողմից նախատեսվող միջոցառումներն ամրագրում է տարեկան աշխատանքային պլաններում՝ նշելով նախատեսված միջոցառումների կատարման ժամկետները և պատասխանատուներին: Ըստ կանոնադրության՝ ՈւՄ անդամ կարող են դառնալ միայն բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողներն իրազեկված են իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին, ինչին նպաստում են նաև իրավունքները և պարտականությունները ներկայացնող քոլեջում փակցված պաստառները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Ուսանողական խորհուրդը նախաձեռնողական է միջոցառումների կազմակերպման գործընթացներում: Խորհուրդը կնքել է համագործակցության հուշագիր «Restart Gyumri» ՀԿ-ի հետ, որի միջոցով ուսանողները հնարավորություն են ունենում մասնակցելու կամավորական ծրագրերի և ձեռքբերելու սոցիալական ծրագրերում ներգրավման փորձառություն: Ներկայումս Ուսանողական խորհուրդը համագործակցություն չի իրականացնում այլ քոլեջների ուսանողական խորհուրդների հետ, սակայն նախատեսվում է առաջիկայում նախաձեռնել գործընկերային կապերի ձևավորում՝ ապահովելով փորձի փոխանակում Գյումրի քաղաքում գործող մյուս քոլեջների, ՀՀ երաժշտական այլ քոլեջների հետ: ՈւՄ-ը լուսաբանում է իր գործունեությունը, իրականացված միջոցառումները սոցիալական հարթակներում՝ կիրառելով Facebook և Instagram ցանցերում իր պաշտոնական էջերը:

Անդրադառնալով ուսանողներին տրամադրվող խորդրատվություններին՝ հարկ է նշել, որ պայմանավորված քոլեջի կրթական ծրագրերի առանձնահատկություններով՝ «Երաժշտական գործիքների կատարողական արվեստ» և «Երգեցողություն» մասնագիտությունների ուսանողների մասնագիտական դասերն անցկացվում են անհատական պարապմունքների ձևաչափով, ինչը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր ուսանողին

տրամադրել անհատական մոտեցում, աջակցել նրանց կարողությունների զարգացմանը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսները պատրաստական են աջակցել ուսանողներին, անհրաժեշտության դեպքում նաև դասընթացների ավարտից հետո աշխատել նրանց հետ: Խորհրդատվությունների առանձին ժամանակացույց քոլեջում սահմանված չէ: Ըստ ԻՎ-ի քոլեջում լրացուցիչ խորհրդատվական ծառայություններից պարտադիր կերպով օգտվում են ուսանողների մոտ 65%-ը: Քոլեջի մասնագիտական ուղղությունների շրջանում (օր.՝ «Դիզայն» ծրագրի շրջանակում ուսանողների համար ծրագրային գործիքների (Photoshop, Illustrator) լրացուցիչ դասեր), օտար լեզուների իմացության բարելավմանն ուղղված դասընթացներ քոլեջում դեռևս չեն իրականացվում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով վարչական աշխատակազմին դիմելու կանոնակարգ և ժամանակացույց չկա, սակայն ուսանողներն ազատ են դիմելու վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմին իրենց հուզող հարցերով:

Ուսանողների և շրջանավարտների կարիերային նպաստելու նպատակով քոլեջն ունի կարիերայի պատասխանատու: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կարիերայի պատասխանատուն աջակցել է ուսանողներին կազմել ինքնակենսագրականներ, մոտիվացիոն նամակներ, պատրաստվել հարցազրույցներին: Կարիերայի պատասխանատուի և գործատուների համագործակցությամբ կազմակերպվում են նաև վարպետաց դասեր քոլեջի դասախոսների և ուսանողների համար:

Քոլեջը ձևավորել է 2019-2020 ուսումնական տարում և դրան հաջորդող տարիներում ավարտած շրջանավարտների բազա: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ շրջանավարտների հետագծի վերաբերյալ տվյալների հավաքագրումն իրականացվում է հիմնականում ավարտելու տարում. նախ հավաքվում են տվյալ տարում ավարտած շրջանավարտների աշխատանքի վերաբերյալ տվյալները, այնուհետև տարվա ընթացքում պատասխանատուն կապ է հաստատում նաև նախորդ տարիների շրջանավարտների հետ՝ մասնագիտական առաջընթացի մասին տեղեկատվությունը լրացնելու նպատակով: Սակայն շրջանավարտների գործունեության պարբերական մշտադիտարկման հստակ մեխանիզմներ (օր.՝ ավարտելուց 6 ամիս և 1 տարի անց տվյալների թարմացում) դեռևս չեն ներդրվել:

2021-2024 ուսումնական տարիների շրջանավարտների հետագծի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ 2021-2022 ուստարում արձանագրվել է առավել բարձր ցուցանիշ՝ 67%, այն դեպքում, երբ 2020-2021 և 2022-2023 ուստարներին զբաղվածությունը կազմել է համապատասխանաբար 48% և 50%: 2023-2024 ուստարում գրանցվել է զգալի անկում՝ 25%: 2024-2025 ուստարում դիտվում է որոշակի աճ՝ մինչև 33%, սակայն ցուցանիշը դեռևս չի հասնում նախորդ տարիների մակարդակին: Հաշվի առնելով, որ հետագծի դիտարկման գործընթացը կարճաժամկետ է՝ պարբերական մշտադիտարկման մեխանիզմի բացակայությունը թույլ չի տալիս գնահատել ծրագրերի երկարաժամկետ ազդեցությունը շրջանավարտների կարիերայի վրա:

Անդրադառնալով ուսանողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանը՝ հարկ է նշել, որ քոլեջը դեռևս չի հստակեցրել իր կրթական ծրագրերի ուղղություններին համապատասխան հետազոտական ուղղությունները և ուսանողների ներգրավման մեխանիզմները ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանքներում: Այսուհանդերձ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողներին կատարողական հմտությունների զարգացմանը զուգընթաց հանձնարարվում են ստեղծագործական միտքը զարգացնող որոշ առաջընթացներ (ստեղծագործողների դարաշրջանի ուսումնասիրություն,

մեկնաբանում և այլն): Այսուհանդերձ, այս առաջադրանքների գնահատման, նման աշխատանքների կատարման խրախուսման մեխանիզմներ քոլեջը դեռևս չունի:

Քոլեջում գործող կրթական, խորհրդատվական և այլ օժանդակող ծառայությունների արդյունավետությունը գնահատվում է հարցումների միջոցով: Վերլուծությունների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ ուսանողների կողմից վերհանված խնդիրները հիմնականում վերաբերում են լսարանների վերանորոգմանը, հաճախակի միջոցառումների կազմակերպմանը, «Դիզայն» ծրագրում նյութատեխնիկական բազայի բարելավմանը և բնորոշների ներգրավմանը, պարասրահի բարեկազմանը, համերգասրահի առկայությունը և համագործակցությունների ընդլայնմանը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերջին տարիներին վերանորոգվել են մասնագիտական որոշ լսարաններ, ուսումնառության գործընթացում ներգրավվել են բնորոշներ:

Դատողություններ: Ուսանողների հավաքագրման գործընթացը հիմնված է մասնագիտական կողմնորոշմանն ուղղված տարբեր միջոցառումների վրա, որոնք նպաստում են քոլեջի ծրագրերի տեսանելիությանը և մասնագիտությունների նկատմամբ հետաքրքրության ձևավորմանը: Մինևս ժամանակ, հավաքագրման արդյունավետության համակարգված գնահատումը թույլ կտա հիմնավորված կերպով տարբերակել առավել արդյունավետ և պակաս արդյունավետ մոտեցումները: Մրցութային ընդունելության գործընթացն ապահովում է մասնագիտական կարողությունների նախնական գնահատում և ուսանողների ընտրության թափանցիկություն:

Ուսանողների կարիքների վերհանումն իրականացվում է բազմազան մեխանիզմների միջոցով, ինչը հնարավորություն է տալիս օպերատիվ արձագանքել առաջացող խնդիրներին և որոշակիորեն բարելավել ուսումնական միջավայրը: Սակայն կարիքների վերաբերյալ տվյալների համակարգված ամփոփման և վերլուծության բացակայությունը սահմանափակում է դրանց օգտագործումը որպես ռազմավարական զարգացման գործիք: Համակարգային վերլուծության ներդրումը թույլ կտա կարիքների արձագանքումը վերածել կայուն բարելավման գործընթացի:

Ուսանողական խորհրդի գործունեությունը նպաստում է ուսանողական ակտիվության և ինքնակառավարման ձևավորմանը: Միջքոլեջական համագործակցությունների ձևավորումը և գործունեության դաշտի ընդլայնումը կարող է մեծացնել ՈւՄ-ի դերակատարումը ուսանողական փորձառության ձևավորման մեջ: Ուսանողների իրավունքների և պարտականությունների իրազեկվածությունը նպաստում է կարգապահական միջավայրի պահպանմանը և փոխադարձ պատասխանատվության մշակույթի ձևավորմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ անհատական պարապմունքների վրա հիմնված ուսուցման մոդելը հնարավորություն է տալիս ապահովել նպատակային մասնագիտական աջակցություն ուսանողներին: Սակայն խորհրդատվական ծառայությունների կազմակերպման միասնական կանոնակարգի և ժամանակացույցի բացակայությունը սահմանափակում է այդ աջակցության համակարգվածությունն ու հասանելիությունը բոլոր ուսանողների համար: Կանոնակարգման իրականացումը կարող է բարձրացնել խորհրդատվությունների արդյունավետությունը:

Կարիերայի ուղղորդման առկայությունն ապահովում է ուսանողների նախնական աջակցություն աշխատաշուկա մուտք գործելու փուլում: Սակայն շրջանավարտների հետագծի ոչ պարբերական ուսումնասիրությունը չի ապահովում կրթական ծրագրերի ազդեցության

ամբողջական գնահատում: Հետագծի պարբերական մոնիթորինգի ներդրումը կարող է ծառայել որպես ծրագրերի բարելավման կարևոր գործիք:

Ուսանողների ստեղծագործական առաջադրանքների առկայությունը նպաստում է մասնագիտական մտածողության զարգացմանը: Ստեղծագործական և հետազոտական աշխատանքների գնահատման հստակ չափանիշների սահմանումը կարող է ամրապնդել ստեղծագործական և վերլուծական կարողությունների զարգացումը:

Ուսանողական և օժանդակող ծառայությունների գնահատման հարցումների կիրառումը հնարավորություն է տալիս արձանագրել խնդիրները: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հարցումների արդյունքների հետագա ազդեցության համակարգված վերլուծությունը կնպաստի դրանց գործնական կիրառմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջն ունի դիմորդների հավաքագրման, ուսանողների ընտրության և ընդունելության հստակ մեխանիզմներ, շարունակաբար քայլեր է ձեռնարկում ուսումնական միջավայրի բարելավման, ուսանողների կարիքների բավարարման ուղղությամբ, դասախոսները և վարչական կազմը տրամադրում են համապատասխան աջակցություն ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստելու համար, կրթական ծրագրերի առանձնահատկություններից ելնելով՝ դասախոսներն ապահովում են անհրաժեշտ խորհրդատվություններ և հետադարձ կապ, գործում է Ուսանողական խորհուրդ, ուսանողներն իրազեկ են իրենց իրավունքներին և պարտականություններին, առկա են ուսանողների կարիերային նպաստող ծառայություններ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 4-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Փաստեր

Ըստ 2024-2029թթ.-ի ՌԾ գործողությունների պլանի՝ Քոլեջն իր առջև նպատակադրել է դասախոսական կազմը համալրել նոր կադրերով՝ ներգրավելով համապատասխան մասնագետների: Սահմանված նպատակի իրագործման համար քոլեջը սահմանել է հետևյալ քայլերը՝ վեր հանել ամենաշատ պահանջարկ ունեցող մասնագետների ցանկը և համալրել հիմնական դասախոսական կազմը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերջին 3 տարիներին քոլեջի դասախոսական կազմը համալրել է 19 դասախոս, որից 4-ը ներգրավվել են 2024-2025 ուստարում:

Քոլեջի դասախոսական համակազմի ընտրությունն իրականացվում է՝ ըստ «Դասախոսի թափուր տեղը համալրելու մրցույթի անցկացման կանոնակարգի»: Մրցույթի անցկացման համար տրվում է հայտարարություն: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ մրցույթին հիմնականում դիմում է 1 մասնակից: Թեկնածուն մասնակցում է մասնագիտական հարցազրույցին, որից հետո մրցութային հանձնաժողովի քվեարկությամբ համալրում քոլեջի

դասախոսական կազմը: Քոլեջում դասավանդում են 58 դասախոս (այդ թվում՝ նվագակցողներ), որից 29-ը՝ համատեղության կարգով:

Դասախոսական կազմին առաջադրվող պահանջները սահմանվում են պաշտոնների անձնագրերով: Ըստ կրթական ծրագրերի՝ դասախոսներին ներկայացվող պահանջներ այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը կարևորում է պրակտիկ փորձառությամբ դասախոսների ներգրավումը դասավանդման գործընթացում: 2025-2026 ուստարում պրակտիկ ոլորտից ներգրավված դասախոսների թիվը 35-ն է: Սա ցույց է տալիս, որ դասախոսների գործնական փորձառությունը դիտարկվում է որպես առաջնահերթություն, ինչը առավելություն է արվեստի ոլորտում, քանի որ ապահովում է ուսանողների շփումը իրական պրակտիկ միջավայրի հետ:

Քոլեջի 53 դասախոս ունի բարձրագույն կրթություն, 5-ը՝ միջին մասնագիտական: Երկու դասախոս ունեն գիտական աստիճան: Դասախոսական կազմի ընտրության ու համալրման գործընթացի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դասախոսների մասնագիտական որակավորումները համապատասխանում են դասավանդվող առարկաներին և մոդուլներին: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմը նվագագույնը 1 և առավելագույնը 17 մոդուլ է դասավանդում: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջը կարևորում է նաև շրջանավարտների ներգրավումը դասավանդողների կազմում, որոնք բարձրագույն կրթություն ստանալուց հետո համալրում են քոլեջի կազմը: 2025-2026 ուստարում քոլեջում դասավանդում է 22 շրջանավարտ:

Քոլեջը դասախոսական կազմի գնահատման մեխանիզմ է համարում փակ երեկոների կազմակերպումը, որտեղ ուսանողների կատարողական հմտությունների գնահատմամբ քոլեջը գնահատում է նաև դասախոսների աշխատանքի արդյունավետությունը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կազմակերպվում են նաև բաց դասեր, որոնք քննարկվում են քոլեջի կողմից: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում դասախոսների գնահատման այլ մեխանիզմներ (դասալսումներ, փոխադարձ դասալսումներ) դեռևս չեն գործում: Դասալսումների իրականացումը նախատեսված է 2025 թ. Որակի ներքին ապահովման քաղաքականությամբ առանձնացված Դասախոսների գնահատման կանոնակարգում, սակայն դրանք դեռևս պլանավորված չեն: Այսպիսով, դասախոսների գնահատումը հիմնված է ուսանողի կատարողական արդյունքների վրա:

Քոլեջի դասախոսները պարբերաբար մասնակցում են ՄԿՈՋԱԿ-ի կողմից իրականացվող մեթոդական վերապատրաստումներին: Դասախոսների մասնագիտական զարգացման համար քոլեջը դեռևս բավարար ֆինանսական ռեսուրսներ չունի: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի մասնագիտական առանձնահատկություններով պայմանավորված վերապատրաստման և դասախոսների մասնագիտական զարգացման հնարավորություններ են վարպետաց դասերը: Փորձագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ դրանց իրականացման համար կարիքների առանձին վերհանում և պլանավորում քոլեջում տեղի չի ունենում: Յուրաքանչյուր տարվա ընթացքում, հիմք ընդունելով արվեստի ոլորտի ներկայացուցիչների հետ պարբերական համագործակցությունները, քոլեջում կազմակերպվում են կատարողական կարողությունների զարգացմանը նվիրված վարպետաց դասեր, որոնք անցկացվում են հայտնի արվեստագետների, երաժշտագետների, ոլորտի այլ ներկայացուցիչների կողմից: Վերջին տարիներին քոլեջի դասախոսների և ուսանողների համար վարպետաց դասեր են իրականացրել Սերգեյ Խաչատրյանը, Գևորգ Դաբադյանը, Հմայակ Դուրգարյանը և այլք:

Փորձագիտական վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ առկա է մասնագիտական աճի որոշակի բնականոն կիրառում, բայց վերապատրաստումների պլանավորված, կարիքների հիմքով համակարգված գործընթացը բացակայում է:

Դասախոսական կազմի մի մասը զուգահեռաբար դասավանդում է այլ ուսումնական հաստատություններում, այդ թվում՝ Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի, Երևանի թատրոնի և կինոյի պետական ինստիտուտի Գյումրու մասնաճյուղերում, երաժշտական դպրոցներում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ այս հաստատությունների շրջանակում դասախոսները ևս մասնակցում են վերապատրաստումների, մասնագիտական սեմինարների: Դասախոսներն իրենց նախաձեռնությամբ հետևում են ոլորտային նորություններին, ինչպես նաև մասնակցում առցանց վարպետության դասերի: Այդ փորձը նպաստում է արդի ուսուցման մեթոդաբանությունների և ոլորտային նորամուծությունների ծանոթացմանը, ինչը հետագայում կիրառվում է քոլեջում դասավանդման գործընթացում: Քոլեջի դասախոսները, ներգրավված լինելով տարբեր կրթական և երաժշտական հաստատությունների մասնագիտական միջավայրում, ուսումնասիրել են ժամանակակից կատարողական մեթոդաբանություններ, որոնք ուղղված են երաժշտական ստեղծագործությունների մեկնաբանման խորացմանը: Մասնավորապես, քոլեջում ուսումնասիրվել և կիրառվել է այն մոտեցումը, համաձայն որի ուսանողները պետք է կատարեն ստեղծագործությունները հեղինակի բնօրինակ տարբերակի համաձայն առանց հետագա խմբագրումների կամ այլ հեղինակների կողմից մշակված տարբերակների օգտագործման: Այս մեթոդը նպաստում է ուսանողների երաժշտական մտածողության խորացմանը, կատարողական ճշգրտության բարձրացմանը և կոմպոզիտորի ոճի հստակ ընկալմանը:

Քոլեջում մասնագիտական առաջընթացը դիտարկվում է որպես դասախոսների գիտելիքների, հմտությունների և դասավանդման մեթոդների շարունակական զարգացում: Չնայած առկա նախաձեռնություններին, ինչպես նաև դասախոսների անհատական նախաձեռնությամբ վերապատրաստումների մասնակցությանը՝ մասնագիտական առաջընթացի ապահովման համար դեռևս հստակ մոտեցումներ և ընթացակարգեր չեն մշակվել: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում մենթորության կարգ ներդրված չէ, սակայն քոլեջի փորձառու դասախոսները, ցիկլային հանձնաժողովների նախագահներն աջակցում են սկսնակ դասախոսներին, տրամադրում մեթոդական խորհրդատվություն: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ սկսնակ դասախոսները հնարավորություն ունեն մասնակցելու առավել փորձառու դասախոսների դասընթացներին դասավանդման մեթոդիկայի զարգացման նպատակով: Սկսնակ դասախոսների մասնագիտական զարգացման պլան առկա չէ:

Քոլեջում դասախոսական կազմի խրախուսման համար տրամադրվում են պատվոգրեր, շնորհակալագրեր մրցույթներին, փառատոններին մասնակցության համար: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերջին երկու տարիներին ֆինանսական խրախուսման դեպքեր չեն գրանցվել: Խրախուսման չափանիշներ ևս սահմանված չեն:

Անդրադառնալով դասախոսական կազմի կայունությանը՝ հարկ է նշել, որ քոլեջում դասավանդում են ինչպես մեծ աշխատանքային փորձ ունեցող մասնագետներ (աշխատանքային փորձը 40-50 տարի է), այնպես էլ մասնագիտական ուղին նոր սկսող դասախոսներ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմը երիտասարդացման միտում ունի: Քոլեջը շարունակաբար ներգրավում է սկսնակ դասավանդողների՝ հնարավորություն ընձեռելով նրանց սովորել առավել փորձառու

դասավանդողներից: Վերջին երեք տարիների ընթացքում քոլեջում դասախոսների միջին տարիքային ցուցանիշը նվազել է 47-ից մինչև 42 տարեկան, ինչը վկայում է երիտասարդ դասախոսների ներգրավման և սերնդափոխության գործընթացի աստիճանական իրականացման մասին:

Վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմն աշխատանքի է ընդունվում ոչ մրցութային կարգով՝ հաշվի առնելով համապատասխան կրթությունը, աշխատանքային փորձը և համապատասխանությունը պաշտոնի նկարագրին: Վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմում ներառված է 17 աշխատակից: Քոլեջի հաստիքային վարչական աշխատակիցներից 4-ը իրենց վարչական գործառնությունների իրականացմանը զուգահեռ նաև դասավանդում են:

Դասողություններ: Քոլեջի դասախոսական կազմի համալրման վերջին տարիների դրական միտումները վկայում են, որ հաստատությունը կարողանում է արձագանքել իր ռեսուրսային պահանջներին և պահել մասնագետների ներգրավման ակտիվ դինամիկա: Դասախոսների ընտրության գործընթացի թափանցիկության և մրցակցային դաշտի ընդլայնումը կարող է բարձրացնել նոր մասնագետների ներգրավման որակը և աջակցել երկարաժամկետ կայունությանը:

Դասախոսական կազմի որակավորումները ընդհանուր առմամբ համահունչ են կրթական ծրագրերի պահանջներին, և պրակտիկ ոլորտից ներգրավված մասնագետների բարձր բաժինը ուժեղ կողմ է՝ հատկապես արվեստի կրթության համար: Միննույն ժամանակ, մոդուլների անհամաչափ բաշխվածությունը՝ երբ առանձին դասախոսներ վարում են մինչև 17 մոդուլ, կարող է նվազեցնել անհատական աշխատանքի որակը և պահանջում է բեռնվածության չափաբաժնի վերանայում՝ դասավանդման արդյունավետությունը չնվազեցնելու համար:

Գնահատման ներկայիս մեխանիզմները՝ հիմնված հիմնականում ուսանողների կատարողական արդյունքների վրա, ապահովում են կարևոր հետադարձ կապ, սակայն չեն տալիս ամբողջական պատկեր դասավանդման մեթոդաբանության մասին: Դասալսումների և փոխադարձ դիտարկումների ներդրումը թույլ կտա համակարգված կերպով գնահատել դասավանդման մոտեցումները, վեր հանել լավ փորձը և աջակցել նոր դասախոսների մասնագիտական աճին: Սա հատկապես կարևոր է քոլեջի երիտասարդացման ընթացիկ միտումների պայմաններում, երբ նոր դասախոսների ինտեգրումը պետք է իրականացվի մեթոդական աջակցությամբ և հստակ մենթորական ծրագրերով:

Դասախոսների մասնագիտական զարգացման գործընթացը գործում է հիմնականում հիմնվելով վարպետաց դասերի վրա, որոնք անմիջական արժեք են ստեղծում: Բայց առանց կարիքների վերհանման և պլանավորված վերապատրաստումների համակարգի, դժվար է ապահովել, որ մասնագիտական զարգացումը ուղղված լինի կրթական ծրագրերի բարելավմանը և ոլորտային պահանջներին համապատասխանեցմանը: Քոլեջը կարող է շահել այնպիսի մոտեցումից, որտեղ վերապատրաստումները կապվում են ծրագրերի ուսումնառության արդյունքների հետ և ունեն հստակ նախատեսված ազդեցություն:

Խրախուսման ներկայիս համակարգը՝ հիմնված պատվոգրերի և շնորհակալագրերի վրա, կարևոր է, բայց չունի խթանող ուժ, քանի որ բացակայում են հստակ չափորոշիչներ և նյութական խրախուսման տարրեր: Շնորհակալագրերի ազդեցությունը ուժեղանում է միայն այն դեպքում, երբ ձևավորվում է ամբողջական խրախուսման քաղաքականություն՝ ներառելով թափանցիկ չափանիշներ, համարժեք մեխանիզմներ և կապ դասախոսական աշխատանքի որակի հետ:

Գործընկեր հաստատություններից մասնագետների ներգրավումն ապահովում է դասախոսական կազմի ճկուն համալրում և ոլորտային փորձի շրջանառություն: Այս առանցքային ուժեղ կողմը կարող է դառնալ քոլեջի մշտական ռազմավարական ուղղությունը՝ նպաստելով փորձի փոխանակմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում գործում է դասախոսական կազմի ընտրության և համալրման հստակ ընթացակարգ, դասախոսներն ունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն և դասավանդման պրակտիկ փորձառություն՝ ապահովելու կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների ձեռքբերումը, ապահովում է երիտասարդ դասախոսների շարունակական ներգրավումը, սահուն սերնդափոխությունը և դասախոսական կազմով համալրվածության կայունությունը, վարպետաց դասերը նպաստում են դասախոսական կազմի կարողությունների զարգացմանը, ունի բավարար վարչական և ուսումնառական կազմ կրթական ծրագրերի իրականացումն ապահովելու համար՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 5-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր

Ինքնավերլուծության համաձայն՝ քոլեջը պլանավորում է հետազոտությունը ներառել որպես ռազմավարական առաջնահերթություն հաջորդ ռազմավարական ծրագրում: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը դեռևս չի հստակեցրել արվեստի և երաժշտության ոլորտում հետազոտական գործունեության հնարավոր ուղղությունները՝ ըստ իր կրթական ծրագրերի: Դեռևս առկա չէ հստակեցված մոտեցում՝ ինչպիսի հիմնավորումներ, ուսումնասիրություններ կամ վերլուծական աշխատանքներ պետք է իրականացվեն երաժշտության, կատարողական արվեստի կամ դիզայնի կրթական ծրագրերում: Քոլեջը չի ձևակերպել, թե հետազոտության ինչ ուղղություններով է նախատեսում զարգացում (օրինակ՝ կատարողական մեկնաբանությունների վերլուծություն, ազգային երաժշտական ժառանգության ուսումնասիրություն, դիզայնի տեխնոլոգիական նորություններ և այլն):

Մասնագիտական քննարկումներից և փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջում ուսանողներին տրամադրվում են հետազոտական հմտությունների զարգացմանն ուղղված որոշ առաջադրանքներ: Մասնավորապես, «Դիզայն» կրթական ծրագրում ուսանողները մշակել են գրաֆիկական փաթեթավորման նախագծեր՝ համադրելով տեսական ուսումնասիրությունները և գործնական լուծումները, վերլուծելով գունային համադրությունները, ձևային լուծումները և շուկայի պահանջները: «Դիզայն» կրթական ծրագրում ուսանողների ամփոփիչ ատեստավորումն իրականացվում է դիպլոմային նախագծի պաշտպանությամբ: Դիպլոմային աշխատանքների ուսումնասիրությունից պարզ

դարձավ, որ ուսանողները բացի վերջնական արդյունքի (կավե աշխատանք, գիրք, փաթեթ) ներկայացումը, պատրաստում են նաև բացատրական մաս, որը ներառում է ներածություն, աշխատանքի նպատակն ու խնդիրները, կատարման ընթացքը, տեխնիկական հիմնավորումը, աշխատանքի արդյունքները, եզրակացությունը: Այնուամենայնիվ, բացատրական մասում բացակայում է վերլուծական բաղադրիչը, մասնավորապես՝ գաղափարի հիմնավորումը, կիրառված մեթոդների արդյունավետության գնահատումը և ստեղծագործական որոշումների համեմատական վերլուծությունը: Բացատրական մասի կառուցվածքի ներկայացման համար տեխնիկական պահանջներ (եջերի նվազագույն, առավելագույն քանակ, միջտողային հեռավորություն և այլն) ևս սահմանված չեն:

«Երգեցողություն» կրթական ծրագրի ուսանողները կատարում են ստեղծագործողների կենսագրության, դարաշրջանի ուսումնասիրություն: «Գործիքային կատարողական արվեստ» ծրագրում ուսանողները կատարում են երաժշտական վերլուծություններ՝ համադրելով նոտագրական ուսումնասիրությունը, տեխնիկական լուծումները, օրինակ՝ ուսումնասիրելով, թե ինչպես է փոփոխվում մեկնաբանությունը տարբեր կատարողների մոտ: «Պարարվեստ» կրթական ծրագրում ուսանողները վերլուծում են տարբեր պարային ձևերը՝ համեմատելով ավանդական և ժամանակակից մեկնաբանությունները:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քոլեջում դեռևս չեն հստակեցվել հետազոտական գործընթացի կազմակերպման ձևաչափերը, առաջադրանքների տրամադրման և արդյունքների ամփոփման մեխանիզմները: Քոլեջը չի սահմանել, թե տրամադրվող առաջադրանքներն ինչպես են նպաստելու ուսանողների ստեղծագործական, վերլուծական և քննադատական մտածողության կարողությունների զարգացմանը:

Ուսանողների կողմից կատարված աշխատանքների վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ չնայած առկա են ուսումնասիրման որոշակի տարրեր, սակայն բացակայում են հետազոտական հարցերը, չկա ուսումնասիրության մեթոդաբանություն, ավարտական աշխատանքի բացատրական մասում բացակայում է հաճախ գաղափարի և ստեղծագործական լուծումների հիմնավորումը, աշխատանքի կառուցվածքը սահմանված չէ, գնահատման չափանիշները անհստակ են:

Քոլեջում դեռևս չեն սահմանվել այն սկզբունքները, թե հետազոտական առաջադրանքի իրականացման արդյունքում ուսանողը ինչպիսի վերջնարդյունք պետք է ձեռք բերի, ինչպես է գնահատվելու առաջադրանքի որակը, և ինչ մեթոդաբանությամբ է ուսանողին փոխանցվելու հետազոտություն իրականացնելու կարողությունը երաժշտության և արվեստի ոլորտում: Օրինակ՝ «Երգեցողություն» ծրագրում ուսանողները կարող են կատարել երգի ոճային վերլուծություն կամ մեկնաբանություն, սակայն հստակ չէ, թե այդ աշխատանքը պետք է հանգեցնի երաժշտական մեկնաբանության խորացման, կատարողական տեխնիկայի կատարելագործման, թե՞ տեսական գիտելիքների ամրապնդման: Նույնպես, «Դիզայն» կրթական ծրագրում ուսանողներն իրականացնում են նախագծային աշխատանքներ՝ ստեղծելով գրաֆիկական փաթեթավորման կամ ապրանքանիշի լուծումներ, սակայն բացակայում է հստակ մեթոդական նկարագիր՝ ինչ հետազոտական փուլեր պետք է անցնի ուսանողը (շուկայի վերլուծություն, գեղագիտական ուսումնասիրություն, ստեղծագործական կոնցեպտի հիմնավորում) և ինչպես պետք է գնահատվի այդ գործընթացը: Արդյունքում տարբեր կրթական ծրագրերում հետազոտական առաջադրանքները տարբերվում են ձևաչափով ու խորությամբ, իսկ դրանց նպատակը և գնահատման չափանիշները

հստակեցված չեն, ինչի հետևանքով հետազոտական բաղադրիչը չի դառնում ծրագրերի պարտադիր և պլանավորված բաղադրիչ:

Ինքնուրույն, անհատական ուսումնասիրություններ, ռեֆերատներ կրթական ծրագրերի շրջանակներում ուսանողները չեն իրականացնում: Ուսանողները չեն անցնում հետազոտության համակարգված փուլերով, օրինակ՝ աղբյուրների ուսումնասիրություն, համեմատական վերլուծություն, ստեղծագործական կոնցեպտի հիմնավորում:

Անդրադառնալով դասախոսական կազմի հետազոտական գործունեության իրականացմանը՝ հարկ է նշել, որ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում աշխատող քոլեջի դասախոսները, որոնցից երկուսն ունեն նաև գիտական աստիճան, իրենց մասնագիտության շրջանակներում մշակել են ձեռնարկներ, հրապարակել հոդվածներ: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ այս ձեռնարկները, այսուհանդերձ, ոչ միշտ են ներդրվում ուսումնառության գործընթացում: Քոլեջի որոշ դասախոսներ ներկայացնում են նաև մեթոդական զեկույցներ՝ անդրադառնալով կատարողական մեկնաբանության, երաժշտական վերլուծության, ազգային գործիքների ուսուցման մեթոդների արդիականացման խնդիրներին: Այս գործունեությունը, չնայած առկա է, չի համակարգվում ինստիտուցիոնալ մակարդակով, և դրա արդյունքները չեն ամփոփվում կամ վերլուծվում որպես հետազոտական ներքին լավ փորձառություն, որը կարելի է ներդնել բոլոր կրթական ծրագրերի մակարդակում: Քոլեջում դեռևս չեն ձևավորվել այնպիսի մեխանիզմներ, որոնք կխթանեն դասախոսների և ուսանողների մասնակցությունը հետազոտական աշխատանքներին (օրինակ՝ հրապարակումների աջակցություն, լավագույն հետազոտությունների ներկայացում և տարածում և այլն):

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջի կրթական ծրագրերում դեռևս չեն ձևավորվել մոտեցումներ միջազգային փորձի ուսումնասիրության և ուսումնական գործընթացում դրա ներդրման վերաբերյալ:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջում հետազոտական բաղադրիչը ձևավորված է որպես առանձին դասախոսների նախաձեռնություն, ոչ թե ինստիտուցիոնալ ուղղություն: Սա ուսանողներին հնարավորություն է տալիս ստանալ որոշ ուսումնասիրման տարրեր, սակայն դրանք չեն վերածվում համակարգված պրակտիկայի:

Քոլեջի կրթական ծրագրերում հետազոտական աշխատանքների նպատակների, մեթոդաբանության, կառուցվածքի և գնահատման չափորոշիչների բացակայությունը բերում է այն իրավիճակին, որ ուսանողները նույն կրթական ծրագրում ստանում են տարբեր խորությամբ և տարբեր պահանջներով առաջադրանքներ: Արդյունքում՝ հետազոտությունն չի ընկալվում որպես սովորելու մեթոդ: Այսկերպ, հետազոտական առաջադրանքները կապված չեն կրթական վերջնարդյունքների հետ, իսկ ուսանողի աշխատանքները չեն նպաստում ստեղծագործական գաղափարի հիմնավորմանը, մեկնաբանության խորացմանը, կատարողական տեխնիկայի գիտակցված ձևավորմանը կամ դիզայնի կոնցեպտի արդիական ընտրությանը:

Քոլեջը կարող է էականորեն բարձրացնել ուսանողների մասնագիտական պատրաստվածությունը, եթե հետազոտական գործընթացը դիտարկվի որպես ուսուցման բաղադրիչ՝ ներառելով հստակ քայլեր. հետազոտական հարցի ձևակերպում, աղբյուրների ուսումնասիրություն, համեմատական վերլուծություն, ստեղծագործական որոշման հիմնավորում, արդյունքի ներկայացում: Այս մոտեցումը թույլ կտա ուսանողին յուրաքանչյուր

ստեղծագործական կամ կատարողական առաջադրանք դիտարկել ոչ միայն որպես պրակտիկ խնդիր, այլ որպես ինքնություն ուսումնասիրություն, որն ունի տրամաբանված ընթացք և հիմնավորում:

Քոլեջի դասախոսական ներուժը, ներառյալ գիտական աստիճան ունեցող դասավանդողները, կարող է դառնալ հետազոտական միջավայրի կարևոր բաղադրիչ, եթե ստեղծվի մեխանիզմ, որով մշակված ձեռնարկները, հոդվածները կամ մեթոդական գեկույցները ներառվեն ուսումնական գործընթացում:

Միջազգային փորձի ուսումնասիրության մեխանիզմների բացակայությունը սահմանափակում է ուսանողների պատկերացումները ոլորտի արդի զարգացումների մասին: Հետազոտական առաջադրանքների մեջ միջազգային օրինակների ներգրավումը կնպաստի ոչ միայն ոլորտային գիտելիքի ընդլայնմանը, այլ նաև արվեստի միջմշակութային ընկալման ձևավորմանը, ինչը կարևոր է մրցունակ մասնագետների պատրաստման համար:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջին անհրաժեշտ է հետազոտական բաղադրիչը դարձնել ծրագրային պահանջ՝ ներդնելով բաղադրիչը առաջին կուրսից սկսած, հստակ պլանավորելով առաջադրանքների ինտեգրումը ուսումնառության ամբողջ ընթացքի համար, հստակեցնելով նպատակները, մեթոդաբանությունը և գնահատման չափորոշիչները, որպեսզի ուսումնասիրությունը դուրս գա նկարագրական մակարդակից և դառնա ուսուցման որակը բարձրացնող գործիք: Երբ հետազոտությունն ունենա կառուցվածք և ակնկալվող արդյունքներ, այն կդառնա ուսանողների ստեղծագործական և վերլուծական մտածողության զարգացման հիմնական մեխանիզմ:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը դեռևս չի հստակեցրել միջին մասնագիտական կրթության շրջանակում արվեստի ոլորտում հետազոտության իրականացման նպատակները, ուսանողներին տրվող առաջադրանքներում հետազոտական բաղադրիչը համակարգային և չափելի կերպով արտացոլված չէ, քոլեջը չի սահմանել, թե հետազոտական աշխատանքներն ինչպես են նպաստելու ուսանողների ստեղծագործական, վերլուծական և քննադատական մտածողության զարգացմանը, ինչպես նաև բացակայում են դրանց գնահատման հստակ չափորոշիչները, դասախոսական կազմի կողմից իրականացվող հետազոտական աշխատանքները հիմնականում անհատական նախաձեռնությունների մակարդակում են և գրեթե չեն ինտեգրվում ուսումնառության գործընթացում, դասախոսների և ուսանողների հետազոտական գործունեությունը խթանելու և արդյունքները տարածելու ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ քոլեջում դեռևս չեն մշակվել՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի բավարարում չափանիշ 6-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր

2024-2029թթ. ՌԾ-ին կից զարգացման ծրագրի 5 տարվա գործողությունների պլանով որպես նպատակ է սահմանված նոր ֆինանսական աղբյուրների հայթաթումը՝ որպես ցուցիչ

սահմանելով այլընտրանքային ֆինանսական աղբյուրների ձեռքբերումը, հավելյալ բյուջեի ապահովումը: Նշյալ նպատակի իրականացման քայլերն են դրամաշնորհային հայտերի ձևավորումը, գործընկերների ներգրավումը, կայուն համագործակցության պլանավորումը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ինչպես նախորդ ՌԾ-ի գործողության շրջանակում, այնպես էլ նոր ՌԾ-ի կիրառության մեջ մտնելուց հետո քոլեջը պարբերաբար իրականացրել է վերանորոգման աշխատանքներ, ռեսուրսների բարելավումներ: Չնայած սահմանափակ ֆինանսական ռեսուրսների առկայությանը՝ բարեկարգման աշխատանքները քոլեջում շարունակական բնույթ են կրում. քոլեջը պլանավորում է յուրաքանչյուր տարվա համար նախատեսված բարեկարգումները և նորոգման աշխատանքները: Այլընտրանքային ֆինանսավորման աղբյուրների ձևավորման հետ կապված քոլեջն ունի պլանավորումներ, նախատեսվում է հասարակական կազմակերպությունների և բարեգործական ընկերությունների հետ իրագործել համատեղ նախագծեր: Դրամաշնորհային ծրագրերին մասնակցություն քոլեջը դեռևս չունի:

Քոլեջը գործում է մեկ մասնաշենքում՝ ընդհանուր 1433 քմ մակերեսով, որը տիպային չէ երաժշտական կրթական հաստատության համար և չունի բավարար ակուստիկ պայմաններ: Չնայած այդ սահմանափակումներին՝ քոլեջը ձեռնարկել է ներքին հարմարեցումներ. մասնավորապես, իրականացվել են տարածքային փոփոխություններ և ստեղծվել են երկու մասնագիտական լսարաններ՝ նպատակ ունենալով ապահովել երաժշտական մասնագիտությունների ուսուցման համար առավել հարմար միջավայր՝ համապատասխան ակուստիկ պայմաններով: Այս քայլը, թեև ամբողջությամբ չի վերացնում ակուստիկ և տարածքային սահմանափակումները, նպաստում է անհատական պարապմունքների կազմակերպմանն ու ուսուցման գործընթացի իրականացմանը: Այս քայլերը ցույց են տալիս, որ տարածքային սահմանափակումների պայմաններում քոլեջը գտնում է լուծումներ՝ առկա ռեսուրսների առավել արդյունավետ կիրառման միջոցով:

Ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ քոլեջում առկա են 12 մասնագիտական, 4 հանրակրթական, 2 անհատական պարապմունքների, դիզայն մասնագիտության համար նախատեսված 4 լսարաններ, պարասրահ, դահլիճ, գրադարան: Քոլեջն ունի 6 դաշնամուր, 27 ռոյալ, 3 քանոն, երկուական դիոլ, դուդուկ, ուդ, զիլ զուռնա, մեկական՝ քամանչա, ջութակ, սանթուր, քսիլոֆոն, ֆլեյտա, թառ, ակարդիոն, բլուլ: Վերջին տարիներին ձեռք է բերվել 1 պրոեկտոր: Պարասրահի հատակը ամորտիզացված չէ, ինչը կարող է ստեղծել սահմանափակումներ՝ պարարվեստի ուսուցումը լիարժեք ապահովելու համար: Պարասրահը նախատեսված է մինչև 12 ուսանողի համար՝ հագեցած անհրաժեշտ հայելիներով և բալետային ձողերով:

Վերջին տարիների ընթացքում տեղադրվել է ջեռուցման համակարգ, վերանորոգվել են սանհանգույցները, փոխվել են դռները, պատուհանները: Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ քոլեջը պլանավորում է իրականացնել տանիքի, այնուհետև երրորդ հարկի վերանորոգման աշխատանքներ: Քոլեջի կողմից իրականացվել են նախագծանախահաշվային աշխատանքները, որոնց տվյալները ներկայացվել են ԿԳՄՄՆ՝ համապատասխան ֆինանսավորում ստանալու համար: Վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ կառուցվածքային բարելավումներն իրականացվում են փուլային, պլանավորված եղանակով: Այսուհանդերձ, ֆինանսավորման կախվածությունը պետական ֆինանսավորումից երկարաձգում է շենքային բարելավումների իրականացման ժամկետները:

Քոլեջը չունի համակարգչային լսարան «Համակարգչային օպերատորություն» մոդուլի, հանրակրթական այլ մոդուլների իրականացման համար: Կիրառում է դահլիճում

առկա մեկ համակարգիչն ու պրոեկտորը: Մարգարահիլճի բացակայությամբ պայմանավորված ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներն իրականացվում են պարասրահում:

Քոլեջը դեռևս չունի նաև առանձին համերգասրահ. համերգները, միջոցառումները կազմակերպվում են քոլեջի դահլիճում կամ գործընկեր կառույցների և տարածաշրջանի երաժշտական դպրոցների հարթակներում: Մեփական համերգասրահի բացակայությունը սահմանափակում է ուսանողների ելույթային փորձը: Պետության կողմից քոլեջին է տրամադրվել 407,55 քմ մակերեսով անշարժ գույք համերգային և սպորտային դահլիճների ստեղծման նպատակով: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ այդ տարածքը կապիտալ նորոգման և վերապրոֆիլավորման կարիք ունի, ինչի համար զգալի ֆինանսական ռեսուրսներ են անհրաժեշտ: Քոլեջն իրականացրել է անհրաժեշտ տնտեսական հաշվարկ և ներկայումս ֆինանսավորման աղբյուրներ է փնտրում նոր ենթակառուցվածքի կապիտալ նորոգման համար: Նոր տարածքի վերականգնումը կարող է դառնալ ոլորտային համագործակցության և հանրային միջոցառումների կայուն հարթակ, սակայն դրա իրականացումը կախված է ֆինանսավորման նոր աղբյուրներից:

«Դիզայն» մասնագիտության ուսանողների մասնագիտական դասընթացներն իրականացվում են նաև գործընկեր կազմակերպությունների ռեսուրսների համատեղ կիրառմամբ: Քոլեջը համագործակցում է Գյումրու տեխնոլոգիական կենտրոնի հետ, որտեղ անցկացվում են համակարգչային հմտություններ և ծրագրային ապահովում պահանջող մոդուլներ՝ ինչպես «Փաթեթի նախագծային առաջարկ. գրաֆիկական ռճավորում», «Ֆիրմային նշանի կամ ապրանքանիշի գրաֆիկական նախագիծ», «Վեկտորային գրաֆիկա» և այլն: Դասացուցակը կազմվում է այնպես, որ ուսանողները շաբաթական մեկ օր դասընթացներն անցկացնում են Տեխնոլոգիական կենտրոնում՝ օգտվելով այնտեղ առկա ժամանակակից սարքավորումներից, համակարգիչներից և ծրագրային լուծումներից: Այս համագործակցությունը հնարավորություն է տալիս ուսանողներին ձեռք բերել գործնական հմտություններ իրական աշխատանքային միջավայրում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը կիրառում է նաև Գյումրի քաղաքում գործող արվեստանոցների, ինչպես օրինակ՝ «Վառեմ-մարեմ» արվեստանոցի ռեսուրսները կավագործությանը նվիրված առաջադրանքներն իրականացնելու համար: Կրթական ծրագրի իրականացման համար, ըստ ուսանողների թվի, քոլեջն ապահովված է անհրաժեշտ մուլբերտներով, նկարչական սեղաններով, սակայն գիպսե նմուշները դեռևս սահմանափակ են: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գործնական որոշ պարապմունքներ անցկացվում են պրակտիկ ոլորտից ներգրավված դասախոսների արվեստանոցներից բերված նմուշների կիրառմամբ:

Քոլեջի գրադարանն ունի շուրջ 18000 միավոր գրականություն, առկա է հարուստ մասնագիտական գրականություն: Գրադարանը պարբերաբար համալրվում է նոր մասնագիտական գրականությամբ՝ հիմնականում նվիրատվությունների միջոցով: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Գերմանիայի դեսպանության կողմից իրականացվում է քոլեջի գրադարանի արդիականացման դրամաշնորհային ծրագիր, որի արդյունքում կձևավորվի էլեկտրոնային գրադարան, ընթերցասրահ: 2026թ. բյուջեով նախատեսվում է ծախսային հոդված հատկացնել գրադարանավարի վերապատրաստման համար՝ կիրառելու թվային միջոցները: Ներկայումս քոլեջի գրադարանը չի անդամակցում գրադարանային այլ ցանցերի: Գրադարանից օգտվում են նաև այլ այցելուներ՝ երաժշտական դպրոցների ներկայացուցիչներ, ուսանողներ, շրջանավարտներ:

Քուլեջի եկամուտների և ծախսերի 2022-2024թթ. տվյալների համաձայն՝ մուտքերի բաժնում գերակշռում է պետական ֆինանսավորումը՝ 2022թ. կազմելով 98,91%, 2023թ.՝ 98,79%, 2024թ.՝ 95,5%: 2024թ. այլ եկամուտները կազմել են մուտքերի 4,5%-ը, որը նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 3,29%-ով: Աճը պայմանավորված է ուսանողների վարձավճարների՝ 0,44% և ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված եկամուտների՝ 0,05% ավելացմամբ: Բացի այդ, 2024թ. քուլեջի եկամուտներում որպես արտաբյուջետային մուտք է ավելացել պետության կողմից ուսանողների և դասախոսների տրանսպորտային ծախսերի փոխհատուցումը՝ կազմելով 2,8%: Համադրելով 2023-2024թթ. արտաբյուջետային մուտքերը, հարկ է նշել որ նախորդ տարվա համեմատ 2024թ. դրանք ավելացել են 51,5%-ով՝ նույնպես պայմանավորված ուսանողների թվի ավելացմամբ և վարձավճարների բարձրացմամբ: Դրամաշնորհային ծրագրերի մասնակցությունից քուլեջը լրացուցիչ մուտքեր չի ապահովում, ֆինանսավորման այլ մեխանիզմներ ևս չեն գործում քուլեջում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջը նախատեսում է հաստատության աջակցության հիմնադրամի ձևավորմամբ քայլեր ձեռնարկել լրացուցիչ ֆինանսական ռեսուրսների համալրման համար: Հիմնադրամի ստեղծումը նախատեսվում է 2026 թվականին:

2022-2024թթ. քուլեջի ծախսերի կառուցվածքային բաշխվածությամբ գերակշռում է աշխատավարձը՝ 3 տարիների կտրվածքով միջինը կազմելով շուրջ 92%: Ուսումնական սարքավորումների և գույքի ձեռքբերման ծախսերը 3 տարիների կտրվածքով միջինը կազմում են 2,9 %, լաբորատոր սարքավորումների և նյութերի ձեռքբերման համար ծախսային հոդվածը 3 տարիների համար էլ սահմանված է 0%: Այսպես, տեսանելի է, որ քուլեջի երկարաժամկետ զարգացման ուղղություններով դեռևս քուլեջը ֆինանսական միջոցներ չունի:

2024թ.-ից կիրառության մեջ է մտել Ֆինանսների տնօրինման քաղաքականությունը և ընթացակարգը, որով նախատեսված են քուլեջի ֆինանսական ինքնուրունության բարձրացումն ապահովող ֆինանսատնտեսական մեխանիզմի ստեղծումը և կատարելագործումը, ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության բարձրացումը, դրամաշնորհային ծրագրերի ներգրավումը: Քաղաքականությամբ կարևորվում է նաև ռիսկերի կառավարումը, մասնավորապես՝ ֆինանսական ռիսկերի կանխատեսման և դրանց նվազեցման մեխանիզմներ ձևավորումը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ մեխանիզմները դեռևս չեն հստակեցվել: Քաղաքականությունը հիմք է ֆինանսական կառավարման համար: Սակայն, առանց գործիքակազմի այն չի կարող ապահովել ռիսկերի նվազեցում կամ եկամուտների աճ:

Վերջին երեք տարիներին քուլեջը դիտարկել է համանման քուլեջների ուսման վարձերը, ֆինանսական տվյալների վերլուծության արդյունքում հաշվարկել կրթական ծրագրերի իրականացման ծախսերը, որի արդյունքում ուսման վարձը բարձրացել է շուրջ երկու անգամ՝ հնարավորություն տալով իրականացնել ռեսուրսների որոշակի բարելավումներ:

Քուլեջը լիազոր մարմինների հետ հաղորդակցումն իրականացնում է Mulberry համակարգով: Ներքին փաստաթղթաշրջանառությունն իրականացվում է աշխատակիցների պաշտոնական էլիասցենների կիրառմամբ, ինչպես նաև թղթային տարբերակով: Էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության միասնական համակարգ քուլեջում դեռևս ներդրված չէ:

Անդրադառնալով ներքին շահակիցների համար անվտանգ միջավայրի ձևավորմանը՝ հարկ է նշել, որ քուլեջում առկա են հակահրդեհային համակարգ,

կրակմարիչներ, պահակակետ, տեղադրված են տեսանկարահանող սարքավորումներ, բոլոր հարկերում առկա են տարհանման պլաններ: Նկուղը հարմարեցված է որպես ապաստարան: Տարածքային սղությանը պայմանավորված քուլեջը չունի բուժկետի համար նախատեսված տարածք: Բուժքույրը և զինղեկը համատեղ օգտագործում են նույն աշխատասենյակը: Բուժկետի համալրումը և առանձնացումը նախատեսվում է առաջիկայում: Քուլեջում իրականացված հարցման արդյունքներով ուսանողներն ու դասախոսները ընդհանուր առմամբ գոհ են բուժքրոջ ծառայություններից: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջը չունի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող ուսանողներ, առկա են թեքահարթակներ, որոնք թույլ կտան մուտք գործել հաստատության առաջին հարկ:

2024-2025թթ. քուլեջն իրականացրել է ռեսուրսներից բավարարվածության հարցումներ դասախոսների և ուսանողների շրջանում, որոնց արդյունքներով ուսանողներն ու դասախոսները ընդհանուր առմամբ գոհ են քուլեջի ռեսուրսներից: Ուսանողների շուրջ 45,9%-ը գնահատել է ռեսուրսներով բավարարվածությունը լավ, 25,8%-ը՝ շատ լավ: Աշխատակիցների շուրջ 30%-ը բավարարված են իրենց ստորաբաժանումներում առկա ռեսուրսներից, իսկ 70%-ը՝ մասամբ է բավարարված: Աշխատանքային պայմաններից դժգոհությունը վերաբերել է ընթերցասրահի, բուժկետի, ընդմիջման համար նախատեսված տարածքի բացակայությանը: Առանձին ստորաբաժանումներ կարիք ունեն նաև նոր տեխնիկական սարքավորումների կամ դրանց վերանորոգման: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ առկա կարիքները հաշվի առնելով՝ քուլեջը դասախոսների համար առանձնացրել է հանգստի, քննարկումների երկու սենյակ, վարչական աշխատակիցներին տրամադրել համակարգիչներ:

Դասողություններ: Քուլեջը ձևավորել է ռեսուրսների կառավարման կայուն մոտեցում և շարունակական կերպով իրականացնում է վերանորոգումներ ու միջավայրի բարելավումներ՝ նույնիսկ սահմանափակ ֆինանսական հնարավորությունների պայմաններում: Այս պրակտիկան վկայում է ռեսուրսների պատասխանատու կառավարման մասին, սակայն ակնհայտ է, որ առանց այլընտրանքային ֆինանսավորման ներգրավման շենքային և նյութատեխնիկական խոշոր խնդիրների լուծումը հնարավոր չէ: Հետևաբար, կարևոր է սահմանված ռազմավարական ուղղությունները իրականացնել գործնական մակարդակում՝ ներդնելով դրամաշնորհային աշխատանքի պլանավորված գործընթաց, գործընկերային ցանցերի ընդլայնում և հիմնադրամի գործարկում:

Սահմանափակ տարածքային և ակուստիկ հնարավորությունները շարունակում են մնալ ռեսուրսային խնդիրներ քուլեջի համար: Քուլեջը կարողացել է մասամբ մեղմել խնդիրները՝ ստեղծելով հատուկ հարմարեցված լսարաններ, սակայն երաժշտական և պարարվեստի կրթության բնույթը պահանջում է մասնագիտացված միջավայր: Քուլեջի առջև ծառացած է անհրաժեշտություն՝ երկարաժամկետ լուծում գտնել շենքային համալիրի արդիականացման համար, ինչը պետք է դառնա ռազմավարական առաջնահերթություն՝ մասնագիտական կրթության լիարժեքությունն ապահովելու համար:

Քուլեջը հաջողությամբ լրացնում է թվային ենթակառուցվածքի, համակարգչային լսարանի բացերը հաստատված գործընկերությունների միջոցով, ինչը թույլ է տալիս ապահովել կրթական ծրագրերի շարունակական և կայուն իրականացումը:

Գրադարանի արդիականացման գործընթացը կարևոր ներդրում է ուսումնական միջավայրի զարգացման գործում, և էլեկտրոնային գրադարանի ստեղծումը կարող է էապես

ընդլայնել ուսումնական նյութերի հասանելիությունը: Սակայն գրադարանը դեռևս չի ինտեգրված ոլորտային գրադարանային ցանցերին, ինչի հետևանքով սահմանափակ է մասնագիտական գրականության ժամանակակից և պարբերական թարմացումը: Այս ուղղությամբ համագործակցության ընդլայնումը կբարձրացնի ուսանողների և դասախոսների ռեսուրսային մատչելիությունը:

Ֆինանսական կառավարման նոր քաղաքականության ընդունումը դրական քայլ է, սակայն դրա գործարկման համար անհրաժեշտ գործիքակազմը դեռևս մշակված չէ: Առանց հստակ մեխանիզմների դժվար է ապահովել ռիսկերի նվազեցում և եկամուտների աճ, ուստի քոլեջին անհրաժեշտ է մշակել քաղաքականության իրականացման հստակ ընթացակարգեր և ֆինանսական վերահսկողության մեխանիզմներ:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջն իր կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ, շարունակաբար և հստակ պլանավորմամբ բարելավում է ենթակառուցվածքները, արդյունավետորեն կիրառում գործընկեր կազմակերպությունների ռեսուրսները, գրադարանը գտնվում է համալրման և վերազինման, թվայնացման փուլում, առկա է անվտանգ միջավայր ներքին շահակիցների համար, ֆինանսական ռեսուրսների կառավարման ուղղությամբ ձեռնարկվում են քայլեր՝ ուղղված եկամուտների աղբյուրների բազմազանեցմանն ու արդյունավետ տնօրինմանը, ներդրված են ռեսուրսների կիրառման գնահատման որոշ մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 7-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր

Գյումրու Կարա-Մուրզայի անվան պետական երաժշտական քոլեջն իր 2024-2029 թթ . ռազմավարությամբ կարևորել է հաշվետվողականության համակարգի կատարելագործումը և կառավարման գործընթացներում թափանցիկության ապահովումը: Քոլեջում ներդրված են ներքևից վերև հաշվետվողականության մեխանիզմներ. ստորաբաժանումները՝ տարեկան, ցիկլային հանաձնաժողովները՝ կիսամյակային կտրվածքով, ներկայացնում են իրենց գործունեության հաշվետվությունները տնօրենին: Քոլեջում յուրաքանչյուր տարի, ստորաբաժանումների պատասխանատուներից ստացված տեղեկատվության հիման վրա, իրականացվում է ուսումնական գործունեության ներքին գնահատում, որի արդյունքները ներկայացվում են կառավարման խորհրդին և լիազոր մարմնին: Գնահատման այս փաստաթուղթը ծառայում է որպես քոլեջի գործունեության հիմնական հաշվետու փաստաթուղթ: Ներքին գնահատման արդյունքներն ամփոփում են կառավարման, կրթական, ռեսուրսային ոլորտներում կատարված աշխատանքները՝ փոխարինելով տնօրենի տարեկան հաշվետվությանը: Վերջին երեք տարիների ընթացքում իրականացված ներքին գնահատումների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ գնահատումներում հիմնականում ներկայացվում են քանակական տվյալներ՝ ուսանողների շարժի, դասախոսների տարիքային

բաշխվածության, իրականացված միջոցառումների և ծրագրերի վերաբերյալ: Միաժամանակ, արձանագրվել է, որ տվյալները դեռևս չեն վերլուծվել զարգացման դինամիկայի տեսանկյունից, դրանց հիման վրա չեն ձևավորվել բարելավմանն ուղղված պլաններ: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ներքին գնահատման արդյունքները բանավոր մակարդակում քննարկվում են հաստատության ներսում, և դուրսբերված խնդիրների լուծման ուղղությամբ որոշակի քայլեր պլանավորվում են հաջորդ տարվա համար: Քոլեջը ձևավորել է հաշվետվողականության ներկայացման համակարգ, սակայն այն ներկայումս հիմնված է հաշվետվությունների փաստագրական ներկայացման վրա՝ առանց վերլուծական հենքի:

Քոլեջը, սահմանված կարգի համաձայն, իր գործունեության վերաբերյալ ներկայացնում է անհրաժեշտ հաշվետվություններ և քանակական տվյալներ ՀՀ լիազոր պետական մարմիններին՝ այդ թվում ԿԳՄՍ նախարարությանը, Վիճակագրական կոմիտեին և այլ կառույցներին:

Տեղեկատվության հասանելիությունն ու թափանցիկությունն ապահովելու նպատակով քոլեջը կիրառում է իր ֆեյսբուքյան հարթակը, որտեղ տեղադրվում են հայտարարությունները, ընդունելության վերաբերյալ փաստաթղթերը, լուսաբանվում են իրականացվող միջոցառումները: Ֆեյսբուքյան էջն ունի 2700 հետևորդ: Քոլեջի ուսանողական խորհուրդն ունի ֆեյսբուքյան էջ՝ 157 հետևորդով, և ինստագրամյան էջ՝ 174 հետևորդով (տվյալները՝ փորձագիտական այցի ժամանակահատվածի դրությամբ): Սոցիալական այս հարթակները հիմնականում օգտագործվում են քոլեջում կազմակերպվող միջոցառումների, համերգների և ծրագրերի լուսաբանման համար:

Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ քոլեջը պաշտոնական կայքը դիտարկում է որպես փաստաթղթերի, գործընթացների թափանցիկության և հաստատության գործունեության տեսանելիության ապահովման կարևոր հարթակ: Կայքէջի գործարկումը նախատեսվում է 2026 թվականին: Ներկայումս քոլեջի ֆեյսբուքյան էջը վարում է կազմակերպադաստիարակչական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալը՝ հասարակական հիմունքներով: Քոլեջը նախատեսում է կայքէջի գործարկման և իրազեկման գործընթացների արդյունավետ համակարգման նպատակով ներդնել նոր հաստիք՝ պատասխանատու հասարակական կապերի և տեղեկատվության ապահովման համար: Նոր հաստիքի ներդրմամբ նախատեսվում է համակարգել հանրային հաղորդակցության իրականացումը, ապահովել հաստատության գործունեության թափանցիկության ընդլայնումը, ինչպես նաև հստակ տարանջատել PR և SMM գործառույթները:

Ներքին շահակիցների՝ ուսանողների և աշխատակիցների իրազեկման նպատակով քոլեջում կիրառվում են նաև տեղեկատվական տախտակները, որտեղ պարբերաբար տեղադրվում են ընթացիկ գործընթացների, ներքին կարգապահական կանոնների, ուսանողների իրավունքների և պարտականությունների, ինչպես նաև առաջիկա միջոցառումների վերաբերյալ հայտարարություններ ու տեղեկատվություն:

Հասարակության հետ հետադարձ կապի հաստատման միջոցներ են սոցիալական հարթակներում առկա պաշտոնական էջերը, էլեկտրոնային փոստը, հեռախոսահամարը, որոնց միջոցով հիմնականում դիմորդները դիմում են տեղեկատվություն ստանալու ընդունելության, վարձավճարների, ծրագրերի ընձեռած հնարավորությունների վերաբերյալ: Առանց արձագանքների համակարգված հավաքագրման և վերլուծության՝ դժվար է գնահատել շահակիցների իրական կարիքները կամ տեսնել բողոքների և առաջարկությունների կրկնվող

օրինաչափությունները (օրինակ կայքի բաժինների համալրում առավել հաճախ հանդիպող հարցերի վերաբերյալ):

Անդրադառնալով հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցման գործընթացին՝ պետք է նշել, որ քուլեջն իր գործունեության կարևոր բաղադրիչ է համարում երաժշտական ճաշակի ձևավորումը և մշակութային արժեքների փոխանցումը հասարակությանը: Քուլեջի նախաձեռնությամբ պարբերաբար կազմակերպվում են բաց համերգներ և մշակութային միջոցառումներ: Հաստատությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում կրտսեր դպրոցականների երաժշտական զարգացմանը. համայնքի դպրոցների աշակերտների համար կազմակերպվում են շրջայցեր, երաժշտական գործիքների հետ ծանոթացումներ և համերգային ծրագրեր: Այս ձևաչափը, ըստ քուլեջի ներկայացուցիչների, հնարավորություն է տալիս ոչ միայն մոտեցնել երեխաներին դասական և ազգային երաժշտությանը, այլև ձևավորել նրանց մեջ մշակութային հետաքրքրություն ու գեղագիտական ճաշակ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ նման նախաձեռնությունները կարևոր կրթական արժեք ունեն նաև քուլեջի ուսանողների համար: Այս գործունեությունը ձևավորում է ոչ միայն համայնքային կապեր, այլ նաև ուսանողների մասնագիտական հոգեբանություն՝ զարգացնելով պատասխանատվության, հաղորդակցման և ստեղծագործական ինքնարտահայտման հմտությունները:

Քուլեջի համերգներին և միջոցառումներին երաժշտական դպրոցների սաների մասնակցությունն ապահովում է նաև հաստատության ճանաչելիության աճը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջում դեռևս չեն իրականացվում լրացուցիչ կամ կարճաժամկետ դասընթացներ՝ կրթական ծրագրերի ուղղություններին համապատասխան, որոնք կարող էին նաև ապահովել հավելյալ ֆինանսական մուտքեր հաստատության համար:

Դատողություններ: Քուլեջը շեշտադրում է հաշվետվողականության և թափանցիկության բարելավումը, և փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ ձևավորված է հաշվետվությունների համակարգ: Այնուամենայնիվ, ներքին գնահատումները ներկայումս հիմնականում փաստագրական են և չեն ներառում վերլուծություններ, համեմատություններ կամ բարելավման նպատակային առաջարկներ: Դրանց վերլուծական խորացումը թույլ կտա քուլեջին ստանալ հստակ պատկեր՝ ինչ խնդիրներ են կրկնվում, ինչ ուղղություններ են իրական առաջընթաց ցույց տալիս, և որ միջամտություններն են ամենաարդյունավետը: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ներքին գնահատումների կառուցումը ոչ միայն փաստերի, այլ նաև դրանց պատճառահետևանքային վերլուծության հիման վրա թույլ կտա ամրապնդել հաշվետվությունների ազդեցությունը հաջորդ տարվա պլանավորման գործընթացում:

Քուլեջը ներկայումս լայնորեն օգտագործում է Facebook հարթակը՝ իր գործունեության լուսաբանման համար, ինչը ապահովում է որոշակի թափանցիկություն և տեղեկության հասանելիություն: Սոցիալական մեդիայի ներկայիս օգտագործումը չի ապահովում կայուն համակարգ, որտեղ շահակիցների արձագանքները վերլուծվում են և վերածվում բարելավումների: Պաշտոնական կայքի գործարկումը և հասարակական կապերի պատասխանատվության հստակեցումը կարող են էապես բարձրացնել հաղորդակցության համակարգվածությունը՝ հնարավորություն տալով հրապարակել քաղաքականություններ, հաշվետվություններ, կրթական ծրագրեր, միջոցառումների արդյունքներ:

Քոլեջը շարունակում է կարևոր դեր ունենալ հասարակությանը մշակութային և կրթական արժեքների փոխանցման գործում: Բաց համերգները, դպրոցականների համար կազմակերպվող շրջայցերը և երաժշտական ինտերակտիվ միջոցառումները հաջող ձևաչափեր են, որոնք միաժամանակ կրթում են համայնքին և ապահովում ուսանողների մասնագիտական փորձառությունը: Սակայն այս նախաձեռնությունների ազդեցությունը ներկայումս չի չափվում, ինչի հետևանքով դժվար է հասկանալ՝ ինչ միջոցառումներ են առավել արդյունավետ, ինչ տարիքային խմբեր են առավել ներգրավվում և ինչ բարելավումներ են անհրաժեշտ՝ մեծացնելու համար քոլեջի կրթական ազդեցությունը: Հասարակության հետ աշխատանքի ազդեցության գնահատման մեխանիզմների (միջոցառումների վերաբերյալ մասնակիցների բավարարվածության կարիքների քննարկում և այլն) մշակումը թույլ կտա կապել միջոցառումները շահակիցների կարիքների հետ:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում ներդրված են ներքին և արտաքին հաշվետվողականության մեխանիզմներ, քոլեջն իր գործընթացների թափանցիկությունն ապահովում է՝ կիրառելով սոցիալական հարթակները, ապահովում է անհրաժեշտ հետադարձ կապ՝ տրամադրելով տեղեկատվություն ընդունելության, ընթացիկ գործընթացների մասին, ներդրված են հասարակությանն արժեքների փոխանցման մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 8-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր

Քոլեջն իր 2024-2029 թթ. ռազմավարության շրջանակում շեշտադրել է համագործակցությունների զարգացման շրջանակի ընդլայնումը՝ որպես հիմնարար ուղղություն կրթական գործընթացների հարստացման, ուսուցման որակի բարձրացման և ուսանողների մասնագիտական կարողությունների զարգացման համար: Ռազմավարությամբ նախատեսված է ազգային և միջազգային գործընկերների հետ համագործակցության խորացում՝ ընդգրկելով կրթական, մշակութային հաստատությունների համագործակցությունը: Միևնույն ժամանակ, համագործակցությունների իրականացման արդյունքում ակնկալվող արդյունքները և չափելի ցուցանիշները դեռևս հստակեցված չեն: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ դեռևս չեն հստակեցվել՝ յուրաքանչյուր համագործակցությունից ինչպիսի՞ կրթական կամ մշակութային արդյունք է ակնկալվում, ի՞նչ ձևաչափով պետք է գնահատվի գործընկերության արդյունավետությունը, ինչպե՞ս են ամփոփվելու և վերլուծվելու համագործակցության ազդեցությունները քոլեջի կրթական ծրագրերի բարելավման վրա:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ արտաքին կապերի հաստատման, զարգացման և ընդլայնման աշխատանքները հիմնականում համակարգում է հաստատության տնօրենը: Գործատուների հետ կապի պահպանման, կարիքների քննարկման աշխատանքներում ներգրավված են նաև կարիերայի և որակի պատասխանատուները: Հաշվի

առնելով, քոլեջի՝ համեմատաբար փոքր կրթական հաստատություն լինելու հանգամանք՝ արտաքին կապերի համակարգման այս մոդելը (առանց լրացուցիչ հաստիքի պատասխանատվության բաշխում) կիրառելի է, քանի որ հնարավորություն է տվել քոլեջին հաստատել համագործակցություններ գործատուների և արվեստի ուղղվածությամբ հաստատությունների հետ ուսանողների պրակտիկաների պարբերական կազմակերպման, ռեսուրսների կանոնակարգված համատեղ օգտագործման նպատակով:

Քոլեջը վերջին երեք տարիների ընթացքում ձևավորել է համագործակցության կայուն ցանց՝ ընդգրկելով երաժշտական և արվեստի դպրոցները: Գործատու-գործընկերների թվում են Գյումրի քաղաքում գործող գրեթե բոլոր երաժշտական և արվեստի դպրոցները՝ Ն. Տիգրանյանի անվան թիվ 1, Շերամի անվան թիվ 5, Ա. Բրուտյանի անվան թիվ 4 երաժշտական դպրոցներ, ինչպես նաև «Ժան և Ալբերտ Պողոսյաններ» արվեստի դպրոցը, «Վառեմ-Մարեմ» արվեստանոցը և այլ կառույցներ: Այս հաստատությունների հետ կնքված համաձայնագրերի արդյունքում կազմակերպվում են ուսանողների պրակտիկաները, համատեղ միջոցառումները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը զարգացնում է համագործակցությունը նաև մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ, որոնց թվում են Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղը, Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարանը, Երևանի Ռոմանոս Մելիքյանի անվան պետական երաժշտական քոլեջը և այլն: Այս գործընկերությունների արդյունքում տեղի է ունենում փորձի փոխանակում, համատեղ համերգային ծրագրերի իրականացում, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում՝ քոլեջի դասախոսական կազմի համալրում:

Բացի կրթական կառույցներից՝ քոլեջը համագործակցում է նաև մշակութային և հասարակական կազմակերպությունների հետ: Դրանց թվում են Գյումրու Վարդան Աճեմյանի անվան պետական դրամատիկական թատրոնը, Ստ. Ալիխանյանի անվան տիկնիկային թատրոնը, Գյումրու պետական սիմֆոնիկ, Գյումրու պետական ժողգործիքների, փողային նվագախմբերը, ինչպես նաև «Ռեստարտ Գյումրի» հասարակական կազմակերպությունը, «Օրբելի եղբայրների տուն-թանգարան» ՊՈԱԿ-ը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը կարևորում է միջազգային համագործակցությունների ընդլայնումը՝ այն դիտարկելով որպես հաստատության ճանաչելիության բարձրացման և փորձի փոխանակման արդյունավետ հնարավորություն: Միննույն ժամանակ, հարկ է նշել, որ միջազգայնացման ուղղությամբ իրականացվող գործողությունները հիմնականում իրականացվում են անհատական նախաձեռնությունների մակարդակով՝ ուսանողների և դասախոսների կողմից մասնակցությամբ միջազգային մրցույթներին, փառատոններին և վարպետության դասերին: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը համագործակցում է Բրյուսելի Եվրոպական դպրոցի սիմֆոնիկ նվագախմբի հետ: Համագործակցությունը հաստատվել է նվագախմբի երաժշտական մասի ղեկավար, ջութակահար և դիրիժոր Արման Սիմոնյանի նախաձեռնությամբ: Նրա մասնակցությամբ քոլեջում կազմակերպվել են վարպետության դասեր: Այս համագործակցության շրջանակում իրականացվել է նաև «100 երաժիշտ մեկ բեմում» համերգային ծրագիրը, որին մասնակցել են քոլեջի ուսանողները՝ ձեռք բերելով միջազգային բեմական փորձ և կապեր: Քոլեջը զարգացնում է նաև կապերը արտերկրում հայտնի իր շրջանավարտների հետ: Մասնավորապես՝ ՀՀ վաստակավոր արտիստ, ջութակահար և դիրիժոր Հմայակ Դուրգարյանը պարբերաբար անցկացնում է վարպետության դասեր քոլեջի

ուսանողների և դասախոսների համար՝ նպաստելով նրանց կատարողական հմտությունների և մասնագիտական մտածողության խորացմանը:

Քոլեջի ուսանողները մասնակցում են տեղական և միջազգային մրցույթների ու փառատոնների: Վերջին տարիներին ուսանողները զբաղեցրել են մրցանակային տեղեր մի շարք հեղինակավոր մրցույթներում, ինչպիսիք են Փարիզում կայացած «International Academy of Science Culture and Art» մրցույթը, «Արտ Մյուզիք» միջազգային փառատոնը, Խաչատուր Ավետիսյանի անվան համահայկական մրցույթ-փառատոնը և այլն: Այս մասնակցությունները նպաստում են քոլեջի միջազգային ճանաչելիության բարձրացմանը, ինչպես նաև ստեղծում ուսանողների մասնագիտական ինքնադրսևորման և փորձի փոխանակման հարթակներ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ քոլեջի ազգային և միջազգային համագործակցություններն այս փուլում հիմնականում կենտրոնացած են միջոցառումների և համերգային ծրագրերի կազմակերպման վրա, որոնք ուղղված են ուսանողների կատարողական վարպետության զարգացմանը: Միևնույն ժամանակ, համագործակցության ձևաչափերում դեռևս չեն դիտարկվում կրթական ծրագրերի համեմատական վերլուծության, համանման ուսումնական հաստատությունների հետ ծրագրերի համադրության կամ դրանց հիման վրա բարելավման ուղղությունների սահմանման բաղադրիչներ:

Քոլեջը նաև դիմում է միջազգային ծրագրերի և դրամաշնորհների: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի կողմից ներկայացվել է ծրագրային առաջարկ Հայաստանի Գերմանիայի դեսպանատուն՝ գրադարանի տեխնիկական արդիականացման և ռեսուրսների համալրման նպատակով: Նախատեսվում է նաև ծրագրային դիմում Ստեղծագործ Եվրոպա (Creative Europe) Հայաստանյան գրասենյակ՝ եվրոպական երկրների հետ համատեղ մշակութային միջոցառումների և փորձի փոխանակման ծրագրերի իրագործման համար: Քոլեջը դեռևս փորձառություն չունի ներգրավվելու «Էրազմուս+» կարողությունների զարգացման միջոցառումներում: Ուսանողների և շրջանավարտների անհատական հաջողությունները կարևոր են, բայց դրանք դեռևս չեն ապահովում կայուն միջազգայնացում: Քոլեջին դեռ անհրաժեշտ է ինստիտուցիոնալ հիմք՝ միջազգային կապերի պահպանման և ընդլայնման համար:

Անդրադառնալով ներքին շահակիցների՝ օտար լեզուների տիրապետմանը՝ հարկ է նշել, որ ըստ ինքնավերլուծության՝ դասավանդողների 50%-ը, վարչական աշխատակիցների 20%-ը, ուսանողների 10%-ը տիրապետում են օտար լեզուների (ռուսերեն կամ անգլերեն՝ առանց լեզվի հստակ տարանջատման): Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ լեզվաիմացության մակարդակի գնահատում քոլեջը չի իրականացրել: Տվյալները ձևավորվել են շահակիցների հարցումների արդյունքում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ անհրաժեշտության դեպքում դասախոսները պատրաստակամ են աջակցելու ուսանողներին օտար լեզուների իմացության խորացման հարցում, սակայն լեզվական կարողությունների զարգացմանն ուղղված դասընթացներ քոլեջում դեռևս չեն իրականացվում: Ուսումնառության նյութերը հիմնականում հայերեն են, իսկ օտարալեզու աղբյուրներ օգտագործվում են սահմանափակ չափով: Փորձագիտական խումբը նշում է, որ առանց օտար լեզուների իմացության դժվար է ապահովել միջազգային ծրագրերի ներգրավում, ուսանողների փոխանակում, միջազգային դասընթացների իրականացում կամ օտարալեզու ռեսուրսների օգտագործում:

«Երգեցողություն» կրթական ծրագրի դեպքում անհրաժեշտ իտալերենի իմացության բավարար մակարդակի ապահովման ուղղությամբ քոլեջը դեռևս քայլեր չի ձեռնարկել: Օտար

լեզուներով կատարվող երաժշտական և ստեղծագործությունների արտասանության և արտահայտչականության շտկումներն իրականացնում են մասնագիտական մոդուլների դասախոսները՝ իրենց մասնագիտական փորձի հիման վրա:

Պատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջը ձևակերպել է համագործակցությունների ընդլայնումը որպես ռազմավարական ուղղություն՝ միջազգային ճանաչելիության, ուսուցման որակի և ուսանողների մասնագիտական փորձի զարգացման նպատակով: Միննույն ժամանակ, ռազմավարական մոտեցումը կդառնա իրական զարգացման գործիք, եթե յուրաքանչյուր համագործակցություն ուղեկցվի ակնկալվող արդյունքների հստակեցմամբ, չափելի ցուցիչներով և ազդեցության գնահատման մեխանիզմներով: Առանց նման շրջանակի դժվար է որոշել, թե որ կապերն են արդյունավետ, որոնք անհրաժեշտ է բարելավել:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը ունի կայուն և արդյունավետ համագործակցության դաշտ տեղական մակարդակում՝ հատկապես երաժշտական և արվեստի դպրոցների հետ, ինչը կարևոր հիմք է ուսանողների պրակտիկ հմտությունների զարգացման և մասնագիտական ինքնաբացահայտման համար: Առկա ձևաչափը կարող է ավելի մեծ ազդեցություն ունենալ կրթական ծրագրերի որակի վրա, եթե գործընկեր կառույցների հետ համագործակցությունը դուրս գա միայն պրակտիկայի և միջոցառումների կազմակերպման սահմաններից և դառնա կրթական ծրագրերի համատեղ վերանայման, աշխատաշուկայի պահանջների ուսումնասիրության և լավագույն փորձի փոխանցման կարգավորված հարթակ:

Միջազգային համագործակցությունների առկայությունը դրական միտում է, հատկապես Բրյուսելի Եվրոպական դպրոցի սիմֆոնիկ նվագախմբի հետ իրականացված համատեղ ծրագրերը, որոնք ուսանողներին տվել են իրական բեմական փորձ և միջազգային մասնագիտական շփումներ: Սակայն փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ նման հաջող համագործակցությունները դառնան ոչ թե մեկանգամյա նախաձեռնություններ, այլ ձևակերպվեն միջազգայնացման համակարգված քաղաքականության շրջանակում: Դրա համար անհրաժեշտ են նաև միջազգային ծրագրերի իրականացման ինստիտուցիոնալ մոտեցումներ:

Միջազգային մրցույթներին և փառատոններին ուսանողների մասնակցությունը վկայում է մասնագիտական ներուժի և մրցունակության մասին: Այս ձեռքբերումները կարևոր են քոլեջի հեղինակության բարձրացման համար, սակայն դրանք պետք է կապվեն նաև կրթական ծրագրերի որակի գնահատման մեխանիզմների հետ՝ հնարավորություն տալով բացահայտել, թե որ մեթոդաբանական կամ մասնագիտական մոտեցումներն են ապահովում հաջողությունը և ինչպես կարելի է դրանք տարածել այլ մոդուլներում:

Փորձագիտական խումբը նաև առանձնացնում է օտար լեզուների իմացության հարցը՝ գտնելով, որ ներկայիս կարողությունները սահմանափակում են քոլեջի մասնակցությունը միջազգային ծրագրերին և փոխանակումներին: Քոլեջը կարող է էապես բարձրացնել միջազգայնացման տեմպերը՝ ապահովելով լեզվական կարողությունների զարգացումն ինչպես ուսանողների, այնպես էլ դասախոսների շրջանում, իսկ մասնագիտական ուղղություններով՝ ներառելով նպատակային լեզվային պատրաստվածություն (օր.՝ «Երգեցողություն» ծրագրում՝ իտալերեն):

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քուէքը խրախուսում է արտաքին կապերի հաստատումն ու զարգացումը, ձևավորել է արդյունավետ համագործակցային շղթա՝ «երաժշտական/արվեստի դպրոց-քուէք-կոնսերվատորիա-նվագախումբ», որն ապահովում է դիմորդների ներգրավման, ուսանողների պրակտիկայի կազմակերպման և շրջանավարտների՝ աշխատաշուկայում ինտեգրման շարունակական գործընթացը, ինչպես նաև քուէքը խթանում է նոր գործընկերությունների ձևավորումը՝ նպատակ ունենալով համատեղ օգտագործել ռեսուրսները և զարգացնել ուսանողների գործնական կարողությունները, ունի գործատու գործընկերներ բոլոր կրթական ծրագրերի շրջանակում և քայլեր է ձեռնարկում միջազգային համագործակցությունների ընդլայնման ուղղությամբ՝ խրախուսելով ուսանողների և դասախոսների մասնակցությունը մրցույթներին, փառատոներին և վարպետության դասերին՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քուէքը բավարարում է չափանիշ 9-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քուէքի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր

Քուէքում որակի ապահովման համակարգի ներդրման աշխատանքները մեկնարկել են 2016թ.-ից՝ իրականացնելով հարցումներ շահակիցների շրջանում: Այսուհանդերձ, մինչև 2024թ.-ը քուէքը որակի ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգեր չի մշակել: Վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ որակի ապահովման համակարգը ձևավորվել է ոչ համակարգված ձևով, ինչը սահմանափակել է տվյալների հետևողական կիրառությունը և բարելավման գործընթացների պլանավորումը: Քուէքն իր 2024-2029 թթ. ռազմավարության շրջանակում նախատեսել է մշակել և ներդնել որակի ապահովման քաղաքականություն և մեխանիզմներ: Սա որակի ապահովման համակարգի ներդրման ուղղությամբ քուէքի առաջին համակարգային մոտեցումն է:

2021թ.-ից քուէքը մեկնարկել է յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա գործունեության ներքին գնահատման իրականացումը: 2024թ. սկզբից քուէքը չի ունեցել ՈԱ պատասխանատու, ստեղծվել է հատուկ հանձնաժողով՝ ներքին գնահատում իրականացնելու համար: Որակի ապահովման ներկայիս պատասխանատուն պաշտոնը ստանձնել է 2025 թվականի մարտ ամսից՝ 0,5 դրույքաչափով: ՈԱ պատասխանատուն դեռևս որակի ներքին ապահովման գործիքների կիրառմանն ուղղված վերապատրաստումների չի մասնակցել: Քուէքը ՈԱ գործընթացների իրականացման համար պատասխանատուի համար հատկացրել է կարիերայի պատասխանատուի հետ համատեղ կիրառվող աշխատանքային:

2025 թվականին հաստատվել է քուէքի որակի ներքին ապահովման քաղաքականությունը, որը սահմանում է որակի ներքին ապահովման համակարգի սկզբունքներն ու նպատակները, կառուցվածքն ու պատասխանատվությունների շրջանակը, որակի ներքին ապահովման համակարգի գնահատման գործընթացները: Քաղաքականության

ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ քոլեջում որակի ներքին ապահովման համակարգի նպատակներն են.

- բարձրացնել կրթության որակը՝ համապատասխանեցնելով կրթության որակի ազգային ու միջազգային չափանիշներին
- ապահովել ուսումնական միջավայր, որտեղ կարևորվում է ստեղծագործականությունը և մասնագիտական զարգացումը
- խթանել ուսանողների և դասախոսների մասնագիտական զարգացումը
- խթանել համագործակցությունը սոցիալական գործընկերների հետ:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քաղաքականությամբ ձևակերպված նպատակները ներկայումս ընդհանրական բնույթ ունեն՝ սահմանելով որակի բարձրացման, մասնագիտական զարգացման և համագործակցության խթանման ընդհանուր ուղղություններ՝ առանց կոնկրետացված արդյունքների, չափման գործիքների և պատասխանատուների: Քաղաքականությունում սահմանված են ծրագրերի, ներքին գնահատման, հետադարձ կապի ապահովման գործընթացների կանոնակարգերը: Կանոնակարգերը դեռևս փորձարկման փուլում են: Քոլեջը դեռևս չի հստակեցրել՝ ինչպիսի արդյունք է համարում «կրթության որակի բարձրացում», ինչ մեխանիզմներով է չափելու «ուսանողների և դասախոսների մասնագիտական զարգացումը», ինչպես է գնահատելու «համագործակցության խթանումը»: Որակի ապահովման աշխատանքների հստակ պլանավորումը մեկնարկել է 2025 թ.-ից: Որակի ապահովման պատասխանատուի 2025 թ. հաստատված տարեկան աշխատանքային պլանը կազմված է ՊԻԳԲ շրջափուլով, որտեղ առանձնացվել են գործունեության ոլորտները (հավատարմագրում, ինստիտուցիոնալ ինքնավերլուծություն, դասալսումներ և այլն) և յուրաքանչյուր ոլորտի համար ՊԻԳԲ շրջափուլի համապատասխան փուլում նախատեսված գործողությունները, ինչպես նաև ժամկետները: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական դիտարկումները ցույց են տալիս, որ որակի ապահովման պլանում գործողությունները հիմնականում նկարագրված են որպես քայլերի հաջորդականություն (օր.՝ «իրականացնել հարցումներ», «վերլուծել տվյալներ»), և դեռևս բացակայում են չափելի արդյունքներ և գնահատման ցուցանիշներ, որոնք հնարավորություն կտան գնահատել կատարված աշխատանքների ազդեցությունը քոլեջում ընթացող գործընթացների վրա:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ որակի ապահովման քաղաքականության և ՈԱ պատասխանատուի տարեկան պլանի միջև կապը հստակեցված չէ: Քաղաքականությունը սահմանում է ընդհանուր նպատակներ և սկզբունքներ, սակայն դրանց գործնական կիրառությունն ու իրականացումը պլանավորման փուլում ամբողջապես չեն արտացոլվում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի որակի պատասխանատուի կողմից իրականացվում են հարցումներ քոլեջի շահակիցների շրջանում՝ վերհանելու ուսանողների, դասախոսների, շրջանավարտների կարիքները: Կարիքների վերհանման ուղղությունները հստակեցված չեն: Հարցաշարերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք հիմնականում ուղղված են ընդհանուր կարծիքների հավաքագրմանը և գոհունակության մակարդակի գնահատմանը, ոչ թե կարիքների վերհանմանը: Հարցերի բովանդակությունը ձևակերպված է հիմնականում ընդհանրական ձևով (օր.՝ «Ինչպե՞ս եք գնահատում ուսումնական գործընթացը», «Գո՞հ եք ուսումնական միջավայրից»): Հարցաշարերը ներկայումս կենտրոնացած են գնահատման մակարդակի դուրսբերման վրա («լավ», «միջին», «գերազանց» և այլն):

Փորձագիտական վերլուծություններից պարզ դարձավ, որ ներկայիս հարցաշարերը թույլ են տալիս քոլեջին ընդհանուր պատկերացում կազմել ուսանողների, շրջանավարտների վերաբերմունքի մասին, սակայն չեն ապահովում բավարար տեղեկություն՝ բարելավման նպատակային պլանների մշակման համար:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հարցման արդյունքները հիմնականում ամփոփվում են տոկոսային հարաբերակցությամբ և չեն ենթարկվում խորքային վերլուծության՝ ըստ կրթական ծրագրերի: Սա ևս սահմանափակում է տվյալների կիրառման արդյունավետությունը և առանձին կրթական ծրագրերի ուղղությամբ բարելավման գործողությունների իրականացումը: Քոլեջը դեռևս չի հստակեցրել ներկայացուցչականության ապահովման մոտեցումները՝ սահմանելու շահակիցների քանի՞ տոկոսի կողմից հարցաշարի լրացումն է բավարար տեղեկատվության վերլուծության համար:

ՈԱ քաղաքականությամբ և ՈԱ պատասխանատուի աշխատանքային պլանով կարիքների վերհանման համար նախատեսված է նաև դասալսումների անցկացումը, որի մեխանիզմները դեռևս ներդրված չեն: Կարիքների վերհանման այլ մեխանիզմներ ևս առկա չեն: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում ՈԱ գործիքները դեռևս ներդրման և կիրառման մեկնարկային փուլում են՝ դրանց վերանայումներ ևս դեռևս չեն իրականացվել:

Անդրադառնալով քոլեջի ներկայացրած ինքնավերլուծությանը՝ որակի արտաքին գնահատման գործընթացների իրականացման համար, կարելի է նշել, որ փաստաթղթում հիմնականում ներկայացվել են ընթացիկ գործընթացները, կցվել համապատասխան փաստաթղթերը: Այսուհանդերձ, առկա տվյալները հիմնականում ներկայացրել են գործընթացների վերաբերյալ քանակական պատկեր՝ առանց տվյալների դինամիկայի վերլուծության, բարելավման ուղղությունների նշման կամ իրականացվող գործողություններից ակնկալվող արդյունքների սահմանման:

Ինքնավերլուծության մշակման համար ձևավորված խմբում ներառվել են քոլեջի վարչական և դասախոսական կազմի ներկայացուցիչներ, որոնց համար ՈԱ պատասխանատուի կողմից իրականացվել են ներքին վերապատրաստումներ ձևաչափերին ծանոթացնելու, տվյալների հավաքագրման ուղղությունները որոշելու համար: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների և արտաքին շահակիցների կարիքները հաշվի են առնվել անուղղակի կերպով՝ հիմնվելով մինչ ինքնավերլուծությունը տարբեր ձևաչափերով (քննարկումներ, հանդիպումներ) իրականացված միջոցառումների վրա: Կազմված ինքնավերլուծությունը շահակիցների լայն շրջանակում չի տարածվել և քննարկվել:

Որակի ապահովման գործընթացների թափանցիկությանն անդրադառնալով՝ հարկ է նշել, որ իրականացված հարցումների արդյունքները ներկայացվում և քննարկվում են տնօրենի հետ: Միևնույն ժամանակ հարկ է նշել, որ արդյունքները չեն ներկայացվում կառավարման այլ օղակներին (փոխտնօրեններ, եթե հարցը կոնկրետ ուղղությանն է վերաբերում, օրինակ ուսումնական գործընթաց) կամ կրթական ծրագրերի պատասխանատուներին: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը նորաստեղծ կայքում նախատեսում է ունենալ նաև առանձին բաժին՝ ՈԱ ընթացակարգերի, քոլեջի փաստաթղթային բազայի թափանցիկության ապահովման համար: Հարկ է նշել, որ կարիքների գնահատման վերլուծությունների շահակիցների լայն շրջանակին հասանելիության մեխանիզմներ (օրինակ՝ կայքի, էլեկտրոնային փոստի, քննարկումների միջոցով) դեռևս նախատեսված չեն:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը գնահատում է, որ քուլեջը վերջին տարիներին սկսել է ձևավորել որակի ապահովման համակարգի հիմքերը: Քուլեջը ձևակերպել է որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքներ և նպատակներ, սակայն դրանց գործնական կիրառումը դեռևս համակարգված չէ. բացակայում են չափելի արդյունքներ, հստակ մեխանիզմներ և գործընթացների միջև կապը:

Հավաքագրված տվյալները չեն ենթարկվում խորքային վերլուծության, չեն կապվում կրթական ծրագրերի մակարդակով բարելավման գործողությունների հետ, իսկ հարցումները սահմանափակվում են ընդհանուր գոհունակության չափամբ՝ առանց խնդիրների պատճառների բացահայտման: Որակի քաղաքականությունը կարող է դառնալ համակարգի զարգացման գործիք, եթե այն համալրվի կոնկրետ, չափելի սահմանված արդյունքներով, որոնց իրականացումն ուղղորդելու է ՈԱ պլանի իրականացումը: Փորձագիտական խումբը կարևոր է համարում, որ պլանի յուրաքանչյուր գործողություն ունենա չափելի արդյունք (օր. գոհունակության աճի տոկոս, դինամիկայի վերլուծության իրականացման հաճախականություն, դասալսումների քանակ և ձևաչափ), ինչը թույլ կտա գնահատել իրական փոփոխությունները:

Քուլեջի համար կարևոր է նաև ապահովել տվյալների հավաքագրման բազմադրյուր մեխանիզմներ՝ հարցաշարերից բացի ներգրավելով դասալսումներ, ֆոկլու-խմբային քննարկումներ, ծրագրերի արդյունքների վերլուծություն: Սա հնարավորություն կտա դուրս գալ միայն կարծիքների հավաքագրման փուլից և իրականացնել փաստահենք բարելավումներ: Հարցաշարերի բովանդակության վերանայումը և նպատակային հարցերի ներառումը ևս կարևոր նախապայման է կարիքների ամբողջական վերհանման համար:

Որակի ապահովման գործընթացների թափանցիկությունն ու դրանց ներկայացումը շահակիցներին նույնպես պահանջում են զարգացում: Ներկայումս վերլուծությունները չեն դառնում կառավարման բոլոր օղակների (օրինակ՝ կրթական ծրագրերի պատասխանատուներ) քննարկման առարկա, ինչը թույլ կտա յուրաքանչյուր ուղղությունում փոփոխություններն իրականացնել ոչ թե ըստ տվյալ պահի անհրաժեշտության, այլ կարիքների հստակ բացահայտման հիման վրա:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ որակի ներքին ապահովման քաղաքականությունը դեռևս ամբողջովին չի գործարկվում, դրանում նախատեսված գործիքները նոր են մշակվում, կարիքների վերհանման շրջանակը և ուղղությունները դեռևս հստակեցված չեն, որակի ապահովման քաղաքականություն-որակի ապահովման տարեկան պլան կապը թույլ է, որակի ներքին ապահովման գործընթացները չեն նպաստում կրթական ծրագրերի բերելավմանը, առկա չեն որակի ապահովման գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվության տարածման և թափանցիկության ապահովման մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քուլեջը չի բավարարում չափանիշ 10-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քուլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Բավարարում է
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Բավարարում է
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Չի բավարարում

Արմենուհի Մհերյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

29-ը դեկտեմբերի, 2025 թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵԼՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Արմենուհի Մհերյան՝ 2000 թվականին ավարտել է Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի Ֆինանսներ և վարկ բաժինը: 2002–2004 թթ. հանդիսացել է նույն բուհի Ֆինանսներ և վարկ ամբիոնի ասպիրանտ: Տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ է:

2006–2021 թթ. աշխատել է Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի «Ֆինանսներ» ամբիոնում՝ որպես դասախոս: Մասնակցել է մի շարք վերապատրաստումների, այդ թվում՝ Բոլոնիայի բարեփոխումների իրականացման կարողությունների զարգացում, ֆինանսական տեղեկատվական համակարգերի տիրապետում և կատարելագործում, ֆինանսական հաշվառում, վերլուծություն և աուդիտ, տնտեսական մաթեմատիկական մեթոդների և մոդելների կիրառում, էկոնոմետրիկ մոդելների կիրառություն STATA ծրագրով, ինչպես նաև SPSS ծրագրով տվյալների մշակման և վիճակագրական վերլուծության դասընթացներ: 2022 թ.-ից աշխատում է Հայաստանի Եվրոպական համալսարանում որպես «Կառավարում» ամբիոնի դասախոս, իսկ 2023 թ.-ից ի վեր Տնտեսագիտության և ֆինանսների ամբիոնի վարիչի պաշտոնը:

Հռիփսիմե Մարոնյան՝ 2010 թվականին ավարտել է Խաչատուր Աբովյանի անվան Հայաստանի պետական մանկավարժական համալսարանի Գեղարվեստի ֆակուլտետի «Կերպարվեստ և գծագրություն» բաժինը՝ ստանալով բակալավրի աստիճան: 2012 թվականին ավարտել է նույն բաժնի մագիստրատուրան: 2014-2019 թվականներին եղել է Խաչատուր Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-ի կերպարվեստի ամբիոնի հայցորդ: 2004-2013 թվականներին աշխատել է Երևանի թեթև արդյունաբերության պետական քոլեջում՝ որպես դասախոս և դիպլոմային նախագծերի ղեկավար: 2012 թվականից մինչ օրս դասավանդում է Խաչատուր Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-ի Գեղարվեստական կրթության ֆակուլտետի կերպարվեստի ամբիոնում: 2015 թվականից ի վեր հանդիսանում է «Մարոնյան նորաձևության ստուդիո»-ի տնօրենը:

Նաիրա Խաչատրյան՝ կրթությունը ստացել է Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայում: 1989-2011 թվականներին աշխատել է Հրազդանի թիվ 1 երաժշտական դպրոցում՝ որպես դասախոս/ուսուցիչ: 1990-1996 թվականներին դասավանդել է Ծաղկաձորի մանկական արվեստի դպրոցում: 2023 թվականից դասավանդում է Երևանի Ղ. Սարյանի անվան արվեստի դպրոցում՝ որպես երաժշտության ուսուցիչ: 2024 թվականից աշխատում է Երևանի Առնո Բաբաջանյանի անվան երաժշտամանկավարժական քոլեջում՝ որպես երաժշտության ուսուցիչ:

Անի Շահբազյան՝ 2023 թվականից սովորում է Երևանի թեթև արդյունաբերության պետական քոլեջի «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասնագիտությամբ: Մասնակցել է ՈԱՄԿ «Ուսանողության ձայն» նախագծի ուսանող-փորձագետների պատրաստման դասընթացին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

N.	20.10.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում տնօրենի հետ	09:30	10:20	50 րոպե
2.	Հանդիպում փոխտնօրենների հետ	10:30	11:20	50 րոպե
3.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացրած խմբի անդամների հետ	11:30	12:10	40 րոպե
4.	Հանդիպում շրջանավարտների հետ (10-12 ներկայացուցիչ)	12:20	13:10	50 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:20	14:20	60 րոպե
6.	Հանդիպում Կառավարման խորհրդի անդամների հետ	14:30	15:20	50 րոպե
7.	Հանդիպում գործատուների հետ (10-12 ներկայացուցիչ)	15:30	16:20	50 րոպե
8.	Ռեսուրսների դիտարկում	16:30	18:20	110 րոպե
9.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	18:30	19:30	60 րոպե

N.	21.10.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն	
1.	Հանդիպում ցիկլային հանձնաժողովների նախագահների հետ	09:30	10:30	60 րոպե	
2.	Հանդիպում ուսանողների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	10:40	11:20	40 րոպե	
3.	Դասալսումներ և համերգի դիտարկում	11:30	13:00	90 րոպե	
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:10	14:10	60 րոպե	
5.	Զուգահեռ հանդիպում «Գործիքային կատարողական արվեստ/դաշնամուր» և «Երգեցողություն» կրթական ծրագրերի պատասխանատուի և դասախոսների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Դիզայն» կրթական ծրագրի պատասխանատուի և դասախոսների հետ	14:20	15:20	60 րոպե
6.	Զուգահեռ հանդիպում «Գործիքային կատարողական արվեստ/դաշնամուր» և «Երգեցողություն» կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Դիզայն» կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	15:30	16:30	60 րոպե

7.	Հանդիպում դասախոսների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	16:40	17:30	50 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:40	19:20	100 րոպե

N.	22.10.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ստորաբաժանումների ղեկավարների (Տնտեսվար, հաշվապահ, կադրերի բաժնի տեսուչ, կարիերայի ուղղորդման պատասխանատու, գրադարանավար, արխիվավար, բաժքույր, զինղեկ) հետ	09:30	10:40	70 րոպե
2.	Հանդիպում ՈԻԽ ներկայացուցիչների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	10:50	11:50	60 րոպե
3.	Հանդիպում Որակի ապահովման պատասխանատուի հետ	12:00	12:50	50 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
5.	Բաց հանդիպում	14:10	14:50	40 րոպե
6.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	15:00	16:00	60 րոպե
7.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:10	17:10	60 րոպե
8.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	17:20	17:40	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
1.	Նախորդ Ռազմավարական ծրագիր	1
2.	Նախորդ Ռազմավարական ծրագրի կատարողական	1
3.	Քոլեջի կանոնադրություն	2
4.	Կառավարման խորհրդի նիստերի արձանագրություններ	2
5.	Արդյունավետության ցուցիչներ	2
6.	2024-2029 թթ. ՌԾ-ի մշակման հիմքում դրված արտաքին և ներքին գործունեքի վերլուծություն	2
7.	Պաշտոնի անձնագրեր	2
8.	Քոլեջի բյուջե /վերջին 3 տարիների/	2
9.	Քոլեջի եկամուտների և ծախսերի նախահաշիվ /վերջին 3 տարիների/	2
10.	Բոլոր ստորաբաժանումների տարեկան աշխատանքային պլաններ /վերջին 3 տարիների/	2
11.	Տնօրենի տարեկան հաշվետվություններ /վերջին 3 տարիների/	2
12.	Բոլոր ստորաբաժանումների տարեկան հաշվետվություններ /վերջին 3 տարիների/	2
13.	Ցիկլային հանձնաժողովների նախագահների տարեկան հաշվետվություններ /վերջին 3 տարիների/	2
14.	Ստորաբաժանումների շրջանում իրականացված հարցումների արդյունքների վերլուծություններ	2
15.	Ուսանողության շրջանում իրականացված հարցումների արդյունքների վերլուծություններ	2
16.	Պրակտիկայի ծրագրեր	3
17.	Պրակտիկայի օրագրեր՝ տարբեր կրթական ծրագրերից	3
18.	Դասալսման ձևաթուղթ	3
19.	Գնահատման թերթիկներ	3

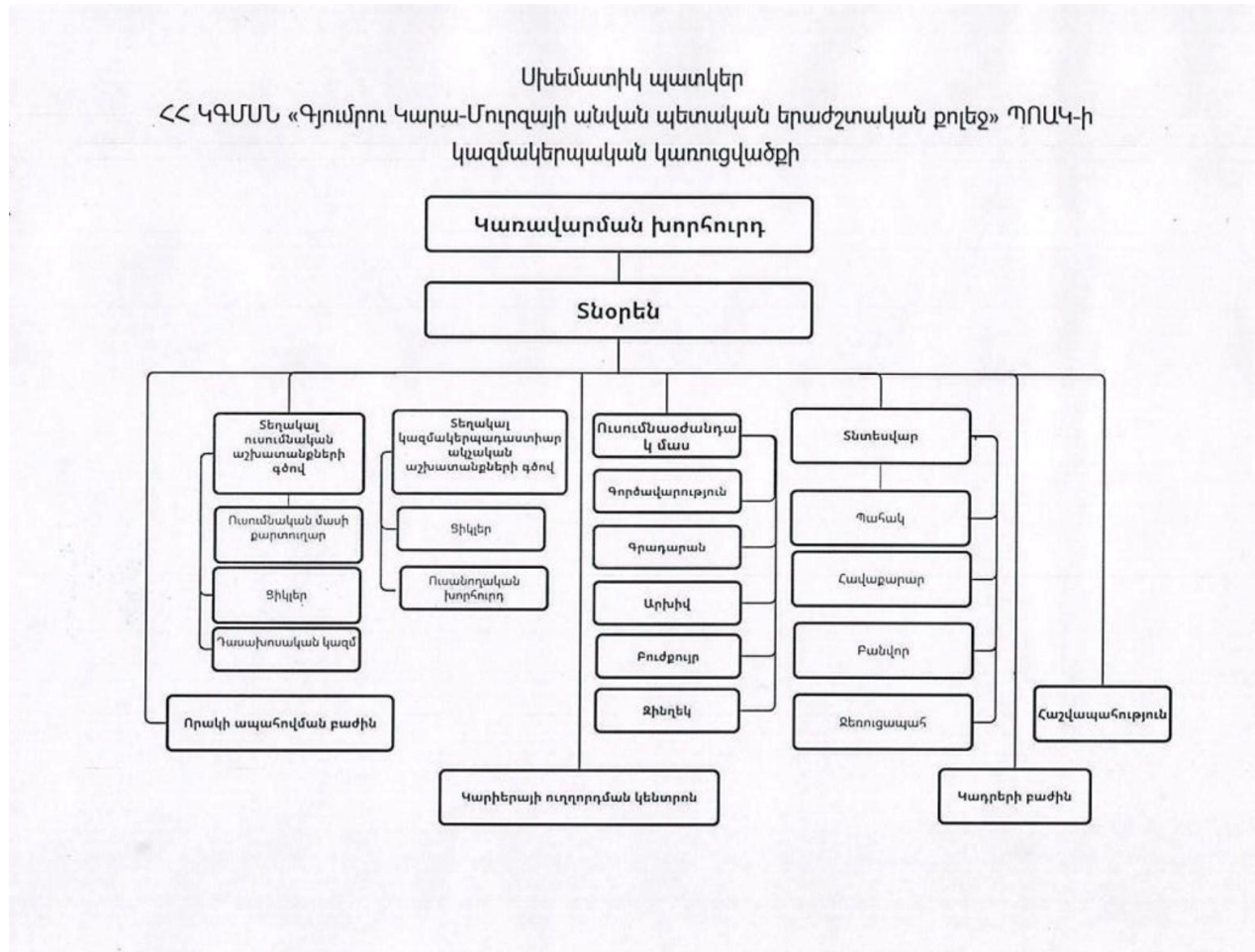
20.	Խմբակային գնահատման չափանիշներ	3
21.	Ամփոփիչ ատեստավորման հարցաշարեր	3
22.	Քննատոմսեր	3
23.	Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովների նիստերի արձանագրություններ և վերլուծություններ	3
24.	Մշտադիտարկման հիմքեր	3
25.	Ուսանողների հավաքագրման միջոցառումների պլան	4
26.	Շրջանավարտների բազա	4
27.	Շրջանավարտների հետազոծի աճի վերլուծություն	4
28.	ՈւՄ նիստերի արձանագրություններ	4
29.	Ուսանողների շրջանում իրականացված հարցումների վերլուծություններ /վերջին 5 տարիների/	4
30.	Պրակտիկ փորձառությամբ դասախոսների ցանկ	5
31.	Դասալսումների ժամանակացույց	5
32.	Դասալսումների արձանագրություններ և վերլուծություններ	5
33.	Դասալսումների փաթեթներ /վերջին 3 տարիների/	5
34.	Դասախոսների թղթապանակներ	5
35.	Հաստիքային վարչական աշխատակիցների ցանկ	5
36.	Դասախոսների վերապատրաստումներ /վերջին 5 տարիների/	5
37.	Դասախոս-թեկնածուների բազա	5
38.	Դասախոսի գնահատման հարցումների արդյունքներ/վերլուծություններ	5
39.	Դիպլոմային աշխատանքներ /վերջին 5 տարիների/	6
40.	Հետազոտական աշխատանքներ /վերջին 5 տարիների/	6
41.	Բոլոր կրթական ծրագրերից ռեֆերատներ /վերջին 5 տարիների/	6

42.	Բոլոր կրթական ծրագրերից թեմատիկ և ստեղծագործական նախագծեր /վերջին 5 տարիների/	6
43.	Գնահատման չափանիշներ	6
44.	Դասախոսների կողմից տպագրված հոդվածներ և ձեռնարկներ /վերջին 5 տարիների/	6
45.	Արտաբյուջետային մուտքերի վերլուծություն	7
46.	Գրադարանի գրքային ֆոնդի տվյալներ	7
47.	2025-2026 ուս տարվա ուսանողների թիվը /անվճար և վճարովի/	7
48.	Իրականացված համերգների ցանկ /վերջին 3 տարիների/	8
49.	Միջոցառումների, փառատոնների պլաններ	8
50.	Համագործակցությունների ցանկ	9
51.	Պրակտիկայի վայրերի ցանկ, պայմանագրեր	9
52.	Ներքին գնահատումների հաշվետվություններ	10
53.	Ներքին գնահատումների արձանագրություններ	10
54.	Կիրառվող հարցաթերթիկներ	10
55.	Հարցումների ցանկ	10
56.	Հարցումների արդյունքների վերլուծություն	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ,
2. պարասրահ,
3. դահլիճ,
4. գրադարան:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն- Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն

ՄԿԾ- մասնագիտության կրթական ծրագիր

ՄԿՈՒԶԱԿ- Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն

ՊՈԱԿ- Պետական ոչ առևտրային կենտրոն

ՊԻՖԲ շրջափուլ- պլանավորում-իրականացում-գնահատում-բարելավում շրջափուլ

ՌԾ- ռազմավարական ծրագիր

ՈԱԱԿ- Մանագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն

ՈԱ- որակի ապահովում

ՈԱՇ- որակավորումների ազգային շրջանակ

ՄՈՒՀ- մասնագիտական ուսումնական հաստատություն

ՄԿՈՒ հաստատություն- Մասնագիտական կրթության և ուսուցման հաստատություն

ՌԻԽ- ուսանողական խորհուրդ